

Administrationen

RINKEBY STADSDELSFÖRVALTNING

TJÄNSTEUTLÅTANDE

SID 1 (53) 2007-02-01

DNR 48-2007-102

Handläggare: Alexander Baena
Johan Bunninger
Karl Öhlander
Tfn: 08 – 508 02 036

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Verksamhetsberättelse 2006

- med bokslutskommentarer

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner verksamhetsberättelsen med bokslutskommentarer för 2006 och överlämnar ärendet till kommunfullmäktige.
2. Stadsdelsnämnden godkänner att det av resultatenheternas nettoresultat överförs 5,7 mnkr till år 2007.

Olle Johnselius
Stadsdelsdirektör

ABCDE

SID 2 (53)

Inledning	3
Sammanfattande analys.....	4
Nämndens arbete under året.....	6
Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna	8
Förskola, grundskola och skolbarnomsorg.....	8
Grundskoleverksamheten	8
Verksamhet för barn och ungdom	8
Kvalitetsredovisning inom de pedagogiska verksamheterna	9
Kultur och föreningsliv	9
Äldreomsorg.....	10
Omsorg om personer med funktionshinder	11
Individ och familjeomsorg	12
Medarbetarna.....	15
Bygga bostäder och utveckla Stockholm.....	17
Bostadsbyggande.....	17
Stärkt näringsliv och arbetsmarknad	17
Flyktningmottagande.....	18
Ekonomiskt bistånd	19
Arbetsmarknadsåtgärder.....	20
Trafiksystem.....	21
Parker och grönområden	22
En trygg och säker stad	23
Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad.....	24
Agenda 21	24
Bryta segregationen och fördjupa demokratin	26
Stadsdelsförnyelsen.....	26
Demokrati – allas lika värde, allas möjlighet till delaktighet.....	26
Integration - hållbar utveckling	27
Satsning på mångfald - mot diskriminering	29
Jämställdhets- och mångfaldsplan.....	30
Konsumentvägledning.....	31
Ta ansvar för ekonomin.....	33
Ekonomiskt utfall	33
Analys av ekonomiskt utfall per verksamhetsområde.....	35
Personalkostnadsutveckling	46
Kommentar till Balansräkningen	46
Resultatenheter	47
Särskilda redovisningar	48
Nämndernas arbete med mål för verksamhetsområdena.....	48
Tillgänglighet	49
IT	51
Av kommunfullmäktige lämnade uppdrag år 2006	52
<u>Bilagor .....</u>	<u>38</u>

Inledning

Bakgrund

I stadens Regler för ekonomisk förvaltning 2 kap 4 § anges att varje nämnd snarast efter årets slut ska fastställa bokslut för varje redovisningsenhet med en budget som har fastställts av kommunfullmäktige och därefter inom tid och sätt som kommunstyrelsen bestämmer insända bokslutsärendet till stadsledningskontoret.

I Regler för ekonomisk förvaltning 2 kap 5 § anges att varje nämnd årligen ska avge en berättelse med redogörelse för sin verksamhet under det närmast föregående räkenskapsåret. Till verksamhetsberättelsen ska nämndens bokslut fogas. Nämndens verksamhetsberättelse och bokslut med bilagor och specifikationer ska lämnas till revisorerna för beredning av frågan om ansvarsfrihet för respektive nämnd.

I verksamhetsberättelsen 2006 läggs fokus på uppföljning av för kommunfullmäktige viktiga frågor. Det innebär att redovisningarna som nu efterfrågas är mindre omfattande jämfört med tidigare lämnade anvisningar för uppföljning av budget för 2006. Nämndernas egen uppföljning påverkas inte av detta.

Nämndernas verksamhetsberättelser utgör underlag för stadens årsredovisning som tas fram av stadsledningskontoret. Enligt den kommunala redovisningslagen ska stadens årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen är kommunfullmäktiges översikt och analys av utvecklingen av stadens verksamhet.

Årsredovisningen sammanställs när stadens bokslut föreligger, i enlighet med Regler för ekonomisk förvaltning 2 kap 6 §. I årsredovisningen för 2006, redovisas samtliga nämnders verksamhet och ekonomi för året.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom den förvaltningsövergripande administrationen. Samtliga verksamhetsområden har bidragit med underlag för verksamhetsberättelsens olika delar.

Sammanfattande analys

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Förskolans mål om en minskning av barngrupperna uppnåddes redan inför årsskiftet 2005-2006. Eftersom det inte har funnits kö till förskoleplatserna i stadsdelen under de senaste åren har det funnits goda förutsättningar för att hålla barnantalet på fortsatt låg nivå.

Andelen elever som lämnade grundskolan våren 2006 och var behöriga till gymnasiet nationella program var i genomsnitt på 73 %. Andelen är en förbättring, men ytterligare insatser krävs.

Sjukfrånvaron under 2006 uppgick till 10,6 % av den arbetade tiden, vilket innebär en ökning med 0,3 % i jämförelse med 2005. Ökningen beror på förändringar/övertalighet.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Antalet vuxna personer som är beroende av ekonomiskt bistånd har minskat med 49 procent under året. Halveringsmålet uppnåddes således inte helt, avvikelsen är endast en procent, vilket motsvarar 35 bidragstagare.

En stor del av arbetsmarknadsverksamheten har under 2006 bedrivits i projektform. Alla projekt har riktat sig till deltagare som står långt från arbetsmarknaden. Projektens arbetsätt har i möjligaste mån implementerats i den reguljära verksamheten.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Förvaltningen har under året genomfört flera insatser inom områdena miljö och Agenda 21.

Bland annat har liksom under föregående sex år ca 350 förskolebarn utbildats om natur och miljö i aktiviteten ”miljö-kicken”. Miljöförvaltningen har under året rangordnat denna aktivitet som ”ett gott exempel” bland stadens Agenda 21-projekt.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Under hela året, särskilt i samband med valet, har förvaltningen informerat om demokratins betydelse.

Inom förvaltningens profilgardar inom äldreomsorgen har organisation utvecklas och arbetsättet har blivit alltmer anpassat till de egna målgruppernas behov. Sysselsättningsåtgärder, boende och sociala insatser för personer med funktionsnedsättning är en viktig del i arbetet för integration, jämlikhet och mångfald. Även återkommande satsningar kring språkutveckling och utvecklande av normer och värden inom skolan har prioriterats.

Ta ansvar för ekonomin

Stadsdelsnämndens samlade nettokostnadsavvikelse före resultatdispositioner är ett nettoöverskott om 3,1 mnkr. Efter överföring av resultatenheternas resultat till år 2007 med 5,7 mnkr och ianspråktagande av resultatenheternas överskott från år 2005 med 2,1 mnkr lämnar stadsdelsnämnden ett nettounderskott om – 0,6 mnkr.

För anslag 1 lämnar stadsdelsnämnden ett nettoöverskott om 9,3 mnkr före resultatöverföringar och ett överskott om 5,7 mnkr efter resultatöverföringar.

Anslag 2 lämnar ett nettounderskott om – 6,3 mnkr för år 2006. Jämfört med föregående bokslut är det ett försämrat resultat om – 6,4 mnkr. Underskottet förklaras främst av att anslaget för år 2006 erhöll en minskad budgettilldelning om 15,1 mnkr jämfört med år 2005.

Nämndens arbete under året

Nämndsammansättning

Stadsdelsnämnden består av 11 ordinarie ledamöter och 11 ersättare.

Sammansättningen under året har varit följande.

Ledamöter:	Abebe Hailu	(s)	ordf. t.o.m. 2006-11-06, därefter vice
	Kerstin Gustavsson	(m)	vice t.o.m. 2006-11-06, därefter ordf.
	Jihad M Adlouni	(m)	
	Kerstin Aggefors	(s)	
	Martin Jefflén	(s)	
	Karin Rönngren	(s)	
	Ann-Margarethe Livh	(v)	
	Rebwar Hassan	(mp)	
	Svante Kindberg	(fp)	
	Fatima Nur	(fp)	
	Dikran Dison	(kd)	
Ersättare:	Moissis Nikolaidis	(s)	
	Mujo Mesanovic	(s)	
	Ismahan Abdullah	(s)	
	Flores, José	(s)	
	Gilda Cordova	(v)	
	Lennart Johansson	(mp)	
	Sten Collander	(m)	
	Leila Hassan	(m)	
	Petter Norberg	(fp)	
	Åsa Nilsson Söderström	(fp)	
	Nina Dakwar	(kd)	

Nämndsammanträden

Stadsdelsnämnden har under året hållit 11 ordinarie och ett extra sammanträde. Sammanträdena har vanligen hållits i Rinkebyskolans aula – Kulturarenan - under kvällstid.

Viktiga nämndärenden

Nämndens arbete under år 2006 har till stor del fokuserats på att öka sysselsättningsgraden bland stadsdelens invånare. Stora insatser har också vidtagit i syfte att öka valdeltagandet vid höstens allmänna val.

ABCDE

SID 7 (53)

Sociala utskottet

Sociala utskottet skall på stadsdelsnämndens vägnar och inom dess kompetensområde besluta i enskilda ärenden. Utskottet består av sju ordinarie ledamöter och två ersättare ur stadsdelsnämnden. Under år 2006 har Karin Rönngren (s) varit dess ordförande och 21 sammanträden har hållits, varav två extrainsatta för behandling av akuta ärenden. Därutöver har ett behandlingshem och ett servicehus besökts i studiesyfte.

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna Förskola, grundskola och skolbarnomsorg

Barngruppernas storlek

Förskolans mål om minskning av i genomsnitt två barn per barngrupp under mandatperioden uppnåddes redan inför årsskiftet 2005-2006. Det låga barnantalet har naturligtvis påverkat förskolornas budget i hög grad. För att kunna behålla en hög kvalitet i verksamheten har förskolorna arbetat utifrån en mycket strikt och långsiktig personalplanering. Det har inte funnits kö till förskoleplatserna i stadsdelen under de senaste åren. Detta har inneburit att det, ur detta perspektiv, funnits goda förutsättningar för att hålla barnantalet på den ålagda, låga nivån.

Barnomsorgsgarantin

På grund av en viss ökning av antal barn i kö har två malpåselagda avdelningar öppnat under året. Samtliga barn i kö har dock kunnat erbjudas plats inom tre månader. Barnomsorgsgarantin har därmed uppfyllts

Grundskoleverksamheten

Andelen elever som lämnade grundskolan våren 2006 och var behöriga till gymnasiets nationella program var i Bredbyskolan 76 % och i Rinkebyskolan 60 %. Genomsnittet blir 63 %. Motsvarande siffror var för år 2005: Bredbyskolan 67 %, Rinkebyskolan 74 %, vilket ger ett genomsnitt på 73 %.

Grundsärskolan och skolbarnomsorgen för särskolebarn har varit lokalmässigt integrerade med grundskolan och eleverna har deltagit i den ordinarie skolverksamheten. Träningskolans elever har deltagit i de skolaktiviteter som varit möjliga utifrån deras förutsättningar. Arbetet med särskoleelever bedrivs efter gemensamma styrdokument, med undantag för olika kursplaner.

Alla elever i skolår F-6 har erbjudits stimulerande och trygg skolbarnomsorg. Under skoldagen samverkar fritidshemmen och skolan kring barnen. Arbetet sker mot målen i läroplanen, genom att ta till vara de olika personalkategoriernas kompetenser. Alla barn har givits möjlighet till fysiska aktiviteter, både utomhus och inomhus.

Verksamhet för barn och ungdom

Fritidsklubbar

Den tidigare öppna mellanstadieverksamheten har vidareutvecklats till fritidsklubbar, med mellanmål och samverkan har inletts med kulturskolan och olika föreningar.

Mötesplatser för ungdomar

Det har funnit mötesplatser för ungdomar genom Ungdomens hus, fritidsgård och danslokal, samt föreningslokaler bibliotek och mediaverkstad i Folkets Hus. Skolorna har haft olika fritidsverksamheter under eftermiddagstid. Fritidsgården har varit öppen alla dagar under året. I Ungdomens hus finns ett anläggningsråd, på fritidsgården finns ett gårdsråd och för övergripande frågor finns ett ungdomsråd, som ger ungdomar möjlighet till inflytande.

Ungdomsrådet i Rinkeby har haft mellan fem och tolv medlemmar som har arbetat aktivt med ungdomars mötesplatser. Ungdomsrådet har inte enbart varit en remissinstans för nämnden utan också initiativtagare till flera projekt, informationskampanjer med inriktning att öka brukarinflytande bland unga i området, delaktiga i val- och demokratiserings samt jämställdhetsprojekt.

Kvalitetsredovisning inom de pedagogiska verksamheterna

Kvalitetsredovisningar för nämndens pedagogiska verksamheter redovisas i bilaga.

Kultur och föreningsliv

38 föreningar, varav 12 utpräglade sportföreningar, har erhållit ekonomiskt stöd från kultur- och föreningsstödsverksamheten med sammanlagt ca 670 tkr varav 330 tkr gick till verksamhet för pojkar/män och 340 tkr gick till verksamhet för flickor/kvinnor. Utbildning och utvecklingsstöd har erbjudits. Föreningar med öppen ungdomsverksamhet har deltagit i utbildningsdagar.

Medborgarservice har arrangerat större arrangemang som Rinkeby Bokmessa och Rinkeby Poetry Slam i samverkan med andra verksamheter och förvaltningar. Kulturgruppen med representanter från Kulturskolan, förskolan, Rinkeby bibliotek, Rinkeby Folkets hus och kulturverksamheten har träffats regelbundet under 2006. Kulturgruppen utformar stadsdelens kulturverksamhet så att bland annat nya grupper nås.

Ett flertal gemensamma nätverksmöten har genomförts med andra bidragsgivare.

Under 2006 har kultur- och föreningsstödsverksamheten erhållit medel för utökad sommarverksamhet där verksamhet som riktar sig till alla ungdomar inklusive ungdomar med funktionsnedsättning har prioriterats. Barn med funktionsnedsättning samt deras syskon och föräldrar har haft möjlighet att resa till Kolmården samt Björnö.

Kulturverksamheten har genomfört teaterföreställningar för hela familjen, lovprogram på biblioteket, sommarprogram i parkleken för de yngre barnen, sommartältteater och teaterföreställningar riktade till barn i förskolan,

sexårsverksamheten samt skolan. Poetry slam-verksamhet samt Rinkeby bokmässan har genomförts för vuxna. Kultur- och föreningsverksamheten har också ekonomiskt stöttat tre festivaler i Rinkeby.

Äldreomsorg

Utevistelse

För de äldre i de särskilda boendena erbjuds dagligen schemalagda aktiviteter. Terapibiträdena inom rehabiliteringsenheten stödjer arbetslagen när de olika aktiviteterna ska utföras som exempelvis promenader och utflykter. Under året har iordningsställandet av en sinnes- trädgård färdigställts vilken är avsedd för alla boende inom äldreomsorgen. Trädgården ligger i direkt anslutning till de särskilda boendena. Utflykter anordnas två gånger om året i samarbete med pensionärsrådet. Det finns ett tämligen omfattande samarbete med olika frivilligorganisationer som anordnar aktiviteter av olika slag. Fester och högtidsdagar firas utifrån de olika kulturernas traditioner såväl som svenska högtider. Stadsdelens äldrecentrum har erbjudit ett mångskiftande program för sina medlemmar. Inom äldrecentrums ansvarsområde ligger att erbjuda dagliga aktiviteter både inom- och utomhus samt anordnande av utflykter och besök vid kulturevenemang.

Måltiderna

Huvudmålet lagas i förvaltningens restaurang till dem som bor i de särskilda boendena och servicehusen. Representanter från arbetslagen har regelbundna möten med restaurangens personal för att föra fram de äldres synpunkter. Maten som lagas där anses allmänt vara god, näringsriktig och vällagad. De äldre kan välja mellan att äta i restaurangen eller att beställa matlådor från denna. Samtliga äldre i särskilda boendena, utom de som bor i de så kallade profilgårdarna, samt cirka en tredjedel av de boende i servicehusen utnyttjar förvaltningens restaurang. Vid de så kallade profilgårdarna lagas maten oftast av vårdpersonalen. Syftet är de äldre ska få en matsedel som minner dem om maten från den egna kulturens kök.

Personalens ökade medvetenhet om måltidens betydelse för de äldres välbefinnande har gjort att måltiderna ordnas så att det råder en lugn atmosfär med tända ljus och mjuk bakgrundsmusik. Genom att personalen har erhållit kompetensutveckling kring detta område har de förbättrat både organisation och arbetssätt när det gäller hjälp och stöd till de äldre vid måltiderna.

Samverkan med föreningar och andra frivilligorganisationer

Biståndshandläggarna har arbetat för att knyta stadigvarande kontaktnät med de olika föreningarna i stadsdelen. Syftet med kontakterna är att sprida information och kunskap om äldreomsorgen. En viss kontakt har också funnits med föreningar som har öppna äldreverksamheter i stadsdelen.

Som nämnts ovan samverkar äldreomsorgen med pensionärsrådet och andra frivilligorganisationer vad gäller olika aktiviteter för de äldre. Ambitionen har varit att denna kontakt ska utvecklas och fördjupas. Samverkan finns även med svenska kyrkan och initiala kontakter har tagits med imamerna i stadsdelens moské.

Omsorg om personer med funktionshinder

Ett av åtagandena vid Enheten för funktionshindrades för verksamhetsåret syftar särskilt till att ge förbättrade möjligheter till inflytande och delaktighet både i utredning och i val av insats. Arbetsätten har utformats för att ge stöd till detta. Genom kundvalsmodellen har brukarna fått möjlighet att välja utförare och en betydande andel brukare har valt privata utförare. För att öka den enskildes möjligheter till självständighet så arbetar man med anpassning både på det individuella/personliga planet och på strukturell nivå genom att ta hänsyn till ADL-status. Enheten har vidare samarbete med landstingets habilitering och psykiatri samt bostadsanpassningsbyrån och hjälpmedelscentralen i syfte att öka den enskildes möjligheter till ett självständigt liv. Färdtjänst, riksfärdtjänst samt ledsagarservice är andra medel för att bidra till detta.

Möjligheterna att få försökslägenhet med boendestöd har ökat under året. Sysselsättning för personer med funktionshinder har under året fått högre prioritet och valmöjligheterna har utökats. De brukare som önskat har erbjudits både sysselsättning och/eller studier genom att enheten har kunnat köpa sådana insatser från andra stadsdelar eller av privata utförare.

Även de ökade möjligheterna till avlösning vid korttidshemmet Draken och fritidsmöjligheterna/ledsagning för ungdomar genom Saturnus verksamhet bidrar till att öka barnens och ungdomarnas självständighet.

Försörjningsenheten anlitar två konsultläkare varav en har psykiatrisk inriktning och en somatisk. Läkarna är till hjälp att bedöma vilka krav som kan ställas på enskilda och när ytterligare utredning bör göras. Flyktingmottagningen erbjuder flyktingar med funktionshinder en anpassad introduktion i form av alternativ SFI och eventuell arbetsträning. Personer som på grund av funktionshinder behöver arbetsträning/prövning kan erbjudas det inom Arbetsmarknadsenhetens verksamheter alternativt kan arbetsträning köpas av externa aktörer utifrån individens behov. För att främja möjligheterna för ungdomar att komma ut på arbetsmarknaden prioriterade förvaltningen 10 ferieplatser för personer med funktionshinder.

Individ och familjeomsorg

Ungdomars drogvanor

Drogvaneundersökningen (Stockholmsenkäten) 2006

Som helhet röker Rinkebyungdomarna något mer än andra Stockholmsungdomar. Starkölskonsumtion har minskat på så vis att det är färre ungdomar som dricker, men de som dricker har ökat sin mängd. Folkölskonsumtion är lägre i Rinkeby än för genomsnittet. Vinkonsumtion: har ökat bland pojkar i år 9, men minskat bland pojkar i gymnasiet. Även gymnasieflickorna har minskat sin konsumtion jämfört med 2004. De som dricker vin dricker mindre mängd än genomsnittet i Stockholm. Starkspritskonsumtion: har minskat bland pojkar i år 9, ligger lika för flickor och har minskat för gymnasieelever. För hembränt har skett en ökning bland pojkar i år 9. (Det är dock oklart om alla elever vet vad som avses med "hembränt").

Tendensen enligt drogvaneundersökningen är att färre Rinkebyungdomar dricker alkohol än ungdomar generellt, men konsumtionen bland dem som dricker har gått upp. De allra flesta har aldrig provat alkohol. Som helhet dricker Rinkebyungdomarna mycket mindre än andra Stockholmsungdomar. Narkotikaanvändningen har ökat bland pojkar i år 9 och ligger lika för flickorna. Bland gymnasieeleverna har det skett en liten ökning bland pojkarna och en minskning bland flickorna. Som helhet använder Rinkebypojkarna mer narkotika än andra Stockholmsungdomar, medan flickorna använder mindre än genomsnittet.

Användandet av drogvaneundersökningen som mått på den faktiska konsumtionen är tveksam, då det som helhet rör sig om en liten grupp ungdomar där ett enda positivt svar kan motsvara en ökning med flera procentenheter. Som exempel kan nämnas att gruppen år 9 med 127 elever delas upp i pojkar respektive flickor och består då av 53 pojkar och 63 flickor. Personal från skolan har uttryckt att eleverna är "enkättrötta" och mest fyller i enkäten så fort som möjligt.

Hemlösa

Arbetet med hemlösa har under året bedrivits på olika nivåer. En översyn har genomförts av verksamheten med försöks-/träningstätigheter. Rutiner och kriterier vid beviljande av tätigheter som en behandlingsresurs har förtydligats och dokumenterats. En informationsbroschyr har färdigställs för att underlätta arbetet för socialsekreterare på olika enheter inom IoF. Personer som beviljats tränings-/försökstätighet inom Enheten för Vuxenstöd erhåller individuellt anpassat stöd för att klara av sitt boende och målet för de flesta är att på sikt få eget kontrakt. Det finns idag 57 tränings- och försökstätigheter.

De medel som verksamheten har fått från Central medelsreserv har använts till personalförstärkning i arbetet mot hemlöshet. Medel har också använts i kompetenshöjande insatser för berörda medarbetare samt till inventarier i nya träningsboenden.

En arbetsgrupp med representanter från flera enheter och från Medborgarkontoret tillsattes under året i syfte att se över hemlöshetsfrågorna när det gäller förebyggande arbete, insatser i form av olika boenden, stöd i boendet samt utsluss. Arbetsgruppen har tagit fram en rapport/handlingsplan med förslag på åtgärder för att förebygga vräkningar i form av tidiga insatser från mottagningen samt informationer/utställningar i medborgarkontor, insatser för hemlösa i form av boendetrappa, kriterier för stödboende för barnfamiljer, förslag till hur ett boendestöd kan utvecklas för hela verksamheten samt samverka med hyresvärdar. Arbetet med att fullfölja handlingsplanen kommer att fortsätta under 2007.

Rörliga team

De medel verksamheten har fått från Central medelsreserv för rörliga team har i huvudsak använts till personalförstärkning för utökade boendestödsinsatser för personer med psykiska funktionshinder. Boendestödjarna har därför kunnat öka sin närvaro på aktivitetshuset Sesam, bland annat på helgerna. De arbetar också uppsökande genom sitt samarbete med andra aktörer samt det personliga ombudet. Boendestödjarna har vidare under året tagit fram en brukarenkät för att ytterligare stärka dialogen om vilket stöd målgruppen uppskattar och vill ha. Medel har också använts för flera olika kompetenshöjande insatser för boendestödjare.

Missbruk

Under 2006 har det lokala handlingsprogrammet mot droger anpassats till STAN-programmet, dess intentioner och begrepp. Arbetet är i stort sett slutfört idag och kommer sannolikt att föreläggas stadsdelsnämnden i början av 2007. Under året har dock det tidigare lokala handlingsprogrammet använts fullt ut.

Rinkebymottagningen har utvecklat sitt arbete inom missbruksområdet både vad gäller utredningar och insatser. I alla utredningar ingår ASI-intervju som är klientens bedömning av hans/hennes problem inom sju livsområden. ASI är inlagd i datasystemet (paraplyet) vilket gör det möjligt att få ut statistik som kan utgöra underlag i den fortsatta metodutvecklingen.

Under året har 54 personer beviljats verksamhetens egen öppenvård varav 16 kvinnor och 38 män. Institutionsplaceringar har beviljats för 27 personer och

14 personer har fått en kombination av boende på inackorderingshem och öppenvård. Öppenvård av annan huvudman har beviljats till 5 personer. En familjehemsplacering har gjorts.

Återfallsprevention i grupp, motivationsgrupp, anhörigkväll har också genomförts under året.

Enheten för vuxenstöd har startat ett projekt med finansiering från Länsstyrelsen för metodutveckling i arbetet med kvinnor som blir utsatta för våld och som har ett missbruk. Projektet är ett samarbete mellan Rinkeby kvinnofridsteam och Rinkebymottagningen.

Under 2006 har drogsamordnaren haft föreningsledarna som en särskild målgrupp, som i sin verksamhet kommer i kontakt med barn och ungdomar. Föreningsledarna har deltagit i planeringsarbete och fått utbildning kring droger. Drogsamordnaren har även haft ansvaret för att samarbetet fungerar mellan olika verksamheter och myndigheter gällande det drogförebyggande arbetet.

Personer med psykiska funktionshinder

Sysselsättningen för personer med psykiska funktionshinder har utökats under året. Den öppna verksamheten/allaktivitetshuset Sesam har utökats med ytterligare en lokal för snickeri och annan tillverkning.

Restaurang- och caféverksamheten (RASK), som erbjuder arbetsträning och anpassad sysselsättning, har granskats under året. Bakgrunden är att många brukare inte har kunnat utnyttja möjligheten till arbetsträning på restaurangen i tillräcklig grad, eftersom det ställs alltför stora krav på den enskilde i en sådan verksamhet. Istället har flera brukare fått andra insatser som bättre motsvarat behoven. Hur restaurangverksamheten Rask ska användas i framtiden kommer att avgöras under 2007.

Enheten för funktionshindrade har mycket målmedvetet arbetat för att effektivisera verksamheten och samtidigt upprätthålla kvaliteten i insatserna. För personer med psykiska funktionshinder har man i samarbete med den enskilde strävat efter att bevilja bistånd enligt LSS istället för SoL, eftersom LSS-lagstiftningen ger större rättigheter avseende boende och daglig verksamhet.

För personer med s.k. dubbeldiagnos, missbruk och psykiska funktionshinder, så pågår ett riktat arbete med målgruppen vid missbruksenheten Rinkebymottagningen. Då dessa klienter/patienter har komplexa vårdbehov,

så har gemensamma vårdplaner utvecklats där klient, socialsekreterare, sjuksköterska och läkare godkänner planen och skriver under.

Medarbetarna

Sjukfrånvaroutvecklingen

Sjukfrånvaron under 2006 uppgick till 10,6 % av den arbetade tiden, vilket innebär en ökning med 0,3 % i jämförelse med 2005. Förvaltningen kan inte se någon direkt orsak till ökningen. Det är dock klart att sjukfrånvaron ökat något i samband med förändringar/övertalighet. Förvaltningen har haft ett nära och bra samarbete med företagshälsovård och försäkringskassa där man gemensamt diskuterat åtgärder som ska bidra till att sjukfrånvaron minskar. Svårigheter uppstår med att hitta alternativa arbeten till dem som inte kan återgå till sitt ordinarie arbete, särskilt vad gäller vårdbiträden och barnskötare.

Förvaltningen har också använt de satsningar som staden erbjuder för att minska sjukfrånvaron, särskilt *Må Bra-kurserna* för dem som är i riskzonen för att bli eller redan är sjukskrivna. Friskis och Svettis ger anställda i Stockholm stad rabatt på terminskort och under 2006 har 27 anställda utnyttjat den förmånen. Medarbetare har också möjlighet att köpa rabatterade årskort till stadens badanläggningar.

Attraktiv arbetsgivare

Förvaltningens projekt där tillsvidareanställda medarbetare (55 år och äldre) inom förskola och äldreomsorg erbjudits olika kompetensutvecklingsinsatser motsvarande 10 procent av arbetstiden har varit som en ”lyckosam” insats som ökat förvaltningens attraktivitet som arbetsgivare. En utvärdering har gjorts, dels via enkät och genom en avslutande workshop. Syftet med workshopen var att synliggöra projektets styrkor och svagheter. Resultatet visar att många tyckte att projektet gav dem ny kunskap och att man känner sig ”sedd” av arbetsgivaren.

Förvaltningen har haft en rekryteringsdag i november för deltagare i arbetsmarknadsprojektet KompetensNord. Även närliggande förvaltningar bjöds då in för att informera om eventuella framtida arbeten inom vård och omsorg. Deltagarna uppskattade dagen och flera lämnade in intresseanmälan.

Öka sysselsättningsgraden

Personalstaben informerar chefer/arbetsledare regelbundet om det aktuella läget vad gäller önskemål om ökad sysselsättning. Under året har fem anställda anmält önskemål om ökad sysselsättningsgrad. Av dessa har två erbjudits det.

Löneanalyser

Arbetet med arbetsvärdering, en systematisk metod för att jämföra och rangordna olika arbeten utifrån samma kriterier, pågår. En lönekartläggning har gjorts på de befattningar som är värderade av stadens partsammansatta grupp. Löneanalysen visar att förvaltningen har befattningar där männens lägsta lön är högre än lägsta lön för kvinnor. Förvaltningen har särskilt uppmärksammat de befattningar där skillnader i kvinnors och mäns medianlön överstiger 5 procent. Uppföljning har gjorts efter genomförd löneöversyn och verksamhetschefer har i uppdrag att göra handlingsplaner där löneskillnader överstiger 5 procent och detta inte kan motiveras sakligt.

Insatser för att öka medarbetarnas kompetens i äldreomsorgen.

I dagsläget finns endast tre medarbetare som saknar erforderlig kompetens för arbete inom äldreomsorgen. Den utbildade vårdpersonalen har successivt erbjudits grundläggande vårdutbildning. I stadsdelen har det pågått ett projekt som riktat sig till de anhöriganställda. Projektet har finansierats med medel från Kompetensfonden. De anhöriganställda har erbjudits grundläggande vårdutbildning i syfte dels för att bättre kunna utföra sitt uppdrag men även med tanke på stadens framtida kompetensförsörjning. Under året har inom stadsdelen inga vakanser av vårdpersonal uppstått. Med tanke på kommande behov av nyanställningar har praktikanter från olika utbildningsinstitutioner som har anknytning till arbete inom äldreomsorgen dock tagits emot. Även sommarpraktik har erbjudits till stadsdelens ungdomar i åldern 16-18 år.

Vid nyrekrytering av personer med utländska betyg har valideringskansliet anlåtats för bedömning av den sökandes kompetens.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Bostadsbyggande

Stadsdelsnämnden har besvarat remisser i stads- och byggplanefrågor samt bevakat miljöfrågor utifrån miljöprogrammet. Förvaltningen har deltagit i, och i förekommande fall initierat, olika typer av samråd kring planering av möjlig byggnation av nya bostäder och angelägna projekt för att höja standarden och öka trivseln i området. Bl.a. genomfördes ombyggnaden av Södra stadsparken under året. Genom öppna möten samt i arbets- och diskussionsgrupper har rinkebyborna getts möjligheter att ta del av men också påverka såväl plan- och byggärenden som vanliga drifts- och underhållsfrågor som gäller den yttre miljön. Vid samtliga planfrågor som gäller om- och nybyggnation har både handikapprådet och pensionärsrådet involverats i hela processen, från planering till genomförande.

Stärkt näringsliv och arbetsmarknad

I syfte att öka förvärvsfrekvensen och synliggöra arbetskraften som finns bland bidragsberoende har flera privata och offentliga företag som söker personal bjudits in till rekryteringsträffar inom arbetsmarknadsenheten. Träffarna har anordnats i samverkan med arbetsförmedlingen. Arbetsmarknadsenheten har haft möten med lokala företag i syfte att i dialog ta fram ett förslag till en strategi för samverkan samt för att se hur förvaltningen kan stödja de lokala företagen. Ett nära samarbete har funnits med Nyföretagarcentrum Rinkeby – Kista som finns i samma lokaler som Arbetsmarknadsenheten

Samverkan

Samverkansöverenskommelser har tecknats med arbetsförmedlingen om kommunalt program för ungdomar (KUP), ungdomsgarantin, aktivitetsersättningen, offentligt skyddat arbete (OSA), feriearbete för ungdomar och introduktion av nyanlända flyktingar. En samverkansöverenskommelse har även upprättats mellan förvaltningen, arbetsförmedlingen, försäkringskassan, psykiatrin och vårdcentralen. Samverkansöverenskommelser har följts upp i regelbundna chefsmöten. De samverkande myndigheterna har under 2006 anställt en koordinator som haft i uppdrag att samordna och utveckla samverkan på handläggare- och individnivå. Under 2006 har en samverkanskonferens mellan myndigheter hållits. Under konferensen utarbetades handlingsplaner för arbetet med olika målgrupper bland annat sjukskrivna arbetslösa, ungdomar som står längre från arbetsmarknaden, arbetslösa 26 år och äldre och för övergripande samverkan.

En representant från arbetsförmedlingen har varit placerad på halvtid i arbetsmarknadsenhetens lokaler och deltagit i det dagliga arbetet. Samverkan

kring unga vuxna mellan 18 - 24 år har intensifierats och fördjupats mellan socialtjänsten, arbetsförmedlingen, försäkringskassan och psykiatrin.

Samverkan kring den uppsökande studie- och yrkesvägledaren och inom ramen för projektet Kompetens Nord har förbättrat samarbetet med utbildningsförvaltningen.

Praktikanter

Totalt har stadsdelsförvaltningen tagit emot 20 praktikanter för arbets- eller språkpraktik under 2006. Praktiken har i vissa fall lett till fortsatt anställning med eller utan anställningsstöd. Förvaltningen har under 2006 inte kunnat erbjuda lika många praktikplatser som det finns enheter inom förvaltningen. En bidragande orsak till detta är bland annat att enheterna har tagit emot plusjobbare och har inte haft möjlighet att introducera många nya samtidigt.

Flyktingmottagande

Arbetet med nyanlända flyktingar har inriktats på att flyktingen ska uppnå egen försörjning under introduktionsperioden. En arbetsinriktad individuell introduktionsplan upprättas i början av kontakten. Samverkan med SFI - skolor, arbetsförmedlingen, Medborgarkontoret, arbetsmarknadsenheten med flera har byggts upp. Arbetslinjen har genomsyrat samarbetet.

Genom den lokala överenskommelsen har ett intensivt samarbete genomförts med arbetsförmedlingen. Förutom samverkan kring enskilda individer har kontaktpersoner och chefer haft uppföljningsmöten. Flyktingar har erbjudits validering och arbetsmarknadsutbildningar för att öka sin kompetens och därmed sina möjligheter på arbetsmarknaden. Dessa utbildningar har varit anpassade till de nyanländas behov. I samverkan har "Öppet Hus" - verksamhet inletts en gång i veckan med fokus på matchning mot arbete och hur man söker arbete.

Vid sidan av SFI-studier har språkpraktik eller yrkesutbildning erbjudits och studerande på C-nivån eller högre har hänvisats till rekryteringsprogrammet. Uppsökande studie- och yrkesvägledare och Studiecetrum har informerat om olika studiealternativ och studiefinansiering. Medborgarkontoret har ansvarat för samhällsinformationen för nyanlända.

Rinkeby stadsdelsförvaltning ansvarar för den kommunövergripande verksamheten för flyktingarnas sekundärflytt till andra kommuner. Under 2006 har 29 hushåll flyttat från Stockholm till andra kommuner.

Ekonomiskt bistånd

Antalet vuxna personer som är beroende av ekonomiskt bistånd har minskat under året. Från 1999 års nivå har antalet vuxna bidragstagare minskat från i genomsnitt 2618 per månad till 1345 under 2006, vilket är en minskning med 49 procent. Halveringsmålet uppnåddes således inte helt, avvikelsen 1 procent motsvarar 35 bidragstagare.

Flera insatser har vidtagits i syfte att minska bidragsberoendet. Personalens delaktighet i metod- och verksamhetsutvecklingen är en viktig framgångsfaktor i arbetet med att minska bidragsberoendet. Övergripande mål och delmål är kända av all personal och de har följts upp regelbundet på arbetsplatsträffar och andra möten. Satsningen på personal har höjt kvalitén på utredningar och bedömningar. Planeringar, uppföljning och kontroller har kunnat göras i större omfattning.

Redan vid kontakten med mottagningsenheten hänvisas arbets sökande till arbetsmarknadsenhetens introduktionsgrupp i avvaktan på ny besöks tid. Cirka 20 procent uteblir från introduktionsgruppen och/eller nybesöket. Hembesök har gjorts hos alla som saknar ett godkänt kontrakt på bostaden. Utredningsmallar i mottagningen har förbättrats och utvecklats.

Arbetet med de arbets sökande har skett i nära samverkan med arbetsförmedlingen och Arbetsmarknadsenheten. Alla deltidsarbetslösa har kartlagts i syfte att hitta åtgärder. Alla pågående interna/externa projekt har använts aktivt som verktyg för att förkorta bidragstiderna.

Arbetet med de SFI -studerande har intensifierats genom tätare uppföljning av studieresultat och gruppen SFI-studerande har kartlagts. Flera studerande har hänvisats till arbete, praktik, rekryteringsprogrammet eller orienteringskurser. Målet har varit öka personens konkurrenskraft på arbetsmarknaden och påskynda språkutvecklingen. Antalet SFI-studerande med heltidssysselsättning ökade från 32 personer i januari till 101 i december 2006.

Utbildningsnivån är låg i Rinkeby och 15 procent av alla som upp bär ekonomiskt bistånd är analfabeter. En stor tillgång har varit insatserna från yrkes- och studievägledaren som har väglett många personer med ekonomiskt bistånd att börja studera med rekryteringsstöd.

För att minska antalet personer med sjukskrivning som försörjningshinder har två konsultläkare anlitats. Konsultläkarnas arbete har bestått av att granska läkarintyg och ta kontakt med sjukskrivande läkare i syfte att få igång en rehabiliteringsplanering.

Samverkan med arbetsförmedlingen, försäkringskassan och landstinget har skett på olika nivåer. För att utveckla samverkan har en samverkanskoordinator anställts som har haft i uppdrag har varit att vidareutveckla samverkan på handläggare- och individnivå samt hålla i den lokala samverkansgruppen. Ett teambaserat arbetssätt har utvecklats med flera samverkanspartners. Flerpartssamtal har använts i samarbete med övriga enheter inom Individ och familjeomsorg och andra aktörer.

Metodutveckling har skett bland annat inom ramen för ASI-projektet som syftade till att hitta ett evidensbaserat utrednings- och uppföljningsinstrument för arbetet med personer som är långvarigt beroende av ekonomiskt bistånd. Projektet finansierades av Kompetensfonden och drevs i samverkan mellan fyra stadsdelar. Metoden är implementerad i verksamheten och arbetet med att vidareutveckla instrumentet kommer att fortsätta.

Arbetsmarknadsåtgärder

Målet har varit att inom tio dagar erbjuda en insats för alla arbetssökande och i samtliga fall har insatsen kunnat erbjudas inom utsatt tid. Arbetssökande deltar i introduktionsgruppen i avvaktan på ny besökstid inom ekonomiskt bistånd. Totalt har 224 personer hänvisats till introduktionsgruppen. Cirka 20 procent av dessa har uteblivit från gruppen och/ eller nybesöket.

Privata och offentliga arbetsgivare har bjudits in till rekryteringsträffar. Träffarna har anordnats i samverkan med arbetsförmedlingen. Alla deltidsarbetslösa som har ansökt om ekonomiskt bistånd (108 personer) har kartlagts under året i syfte att matcha mot heltidsjobb alternativt hitta lämpliga åtgärder.

En stor del av arbetsmarknadens verksamhet har under 2006 bedrivits i projektform. Fem projekt har pågått inom Arbetsmarknadsenheten varav tre inom ramen för Kompetensfonden. Alla projekt har riktat sig till deltagare som står lång från arbetsmarknaden. Projektens arbetssätt har i möjligaste mån implementerats i den reguljära verksamheten.

Projektet *Jobb 1* pågick under perioden och erbjöd deltagarna individuella och gruppriktade jobbsökarinsatser. Projektet utvecklade ett teambaserat arbetssätt mellan ekonomiskt bistånd och arbetsmarknad som syftade till att effektivisera resursutnyttjandet och att ta gemensamt ansvar för de sökanden. Projektets arbetssätt har helt implementerats i ordinarie verksamhet. Under projekttiden deltog 651 personer projektet varav 343 under 2006. Av deltagarna fick 28 procent arbete och 27 procent påbörjade studier. Av det totala deltagarantalet blev 49 procent självförsörjande.

Projektet *Kompetens nord* anordnade utbildningar inom bristyrken för personer som står långt från arbetsmarknaden med målet att öka förvärvsfrekvensen och minska bidragsberoendet. Projektet drevs i samverkan mellan stadsdelarna Rinkeby, Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby och Bromma. Totalt 320 personer deltog i projektet varav 121 från Rinkeby. Av dessa blev 34 procent självförsörjande. Inom ramen för projektet anordnades även en alfabetiseringskurs, Ruta 1.

Projektet +55, erbjöd arbetstidsförkortning med kompetensutveckling, för personal inom barn- och äldreomsorgen och vikarier till den personal som får arbetstidsförkortning rekryteras bland bidragstagare. Personalen fick kompetenshöjning och alla åtta deltagare som ingick i +55 blev självförsörjande efter projektavslut.

Arbetslösa ungdomar 18 – 24 år

Arbetsmarknadsenheten har under 2006 arbetat med totalt 197 ungdomar. Av dessa har 176 avslutats, 56 procent har gått vidare till arbete eller studier.

Speciella ungdomshandläggare inom arbetsmarknads- och försörjningsenheterna och arbetsförmedlingen arbetar i team med ungdomar 18 – 24 år. Kartläggning och planering för självförsörjning görs och samtliga ungdomar följs upp av arbetskonsulent, tillsammans med arbetsförmedlingens ungdomshandläggare.

Ungdomar som behöver extra stöd har deltagit i en gruppverksamhet där metoden AIM (Aktivera, informera och motivera) har utvecklats och används. Metoden syftar till att handläggarna informerar om spelreglerna på arbetsmarknaden, hur en kravprofil kan se ut, hur en CV kan skrivas med mera.

Feriearbeten för ungdomar

Förvaltningen hade medel för cirka 200 sommarjobb för ungdomar. Totalt kom det in 406 ansökningar varav 197 från tjejer och 209 från killar. Av dessa fick 92 tjejer och 102 killar arbete. Bland inkomna ansökningar prioriterades 54 varav 10 var ungdomar med funktionsnedsättning. Övriga som prioriterades var ungdomar aktuella vid ungdomsenheten eller i familjer med försörjningsstöd. Den totala kostnaden för feriearbeten inklusive personalkostnader var 1,7 mnkr.

Trafiksystem

Tillsammans med de övriga stadsdelarna på Järvafältet har Rinkeby ett trafiksystem där gång- och cykelvägnätet är separerat från biltrafiken.

Samtliga gång- och cykelvägar tillåter båda trafikantslagen inklusive mopedtrafik. Dessutom förekommer en hel del okynnestrafik med bil, motorcykel, trimmade mopeder och EU-mopeder. Dessa olägenheter har gjort att människor upplever gång- och cykelvägarna som otrygga. Av den anledningen har arbetet med separering av gång- och cykeltrafik påbörjats när Södra stadsparken byggdes om. Vidare pågår diskussioner med trafikkontoret om en mer genomgripande undersökning om hur man kan förbättra säkerheten på gång- och cykelvägar.

Stadsdelsnämnden har ett drift- och underhållsavtal med Stockholm Entreprenad som reglerar hur barmarksrenhållning, parkskötsel och vinterväghållning ska skötas. Avtalet är konstruerat så att stadsdelsförvaltningen har stort inflytande över prioritering av entreprenörens arbetsinsatser. För vinterväghållningen har samtliga åtgärdstider för plogning, halkbekämpning, kompletteringsröjning och sandupptagning hållits.

Stadsdelsnämnden arrangerade liksom de senaste två åren en cykeldag i Rinkeby med syfte att öka intresset för cykling bland befolkningen. Detta är ett samarbetsprojekt mellan Medborgarservice, polisen, NTF och eleverna vid Rinkebyskolans Science-enhet. Förutom den miljömässiga vinsten gynnas hälsa, integration och trafiksäkerhet.

Vid införskaffandet av ett nytt fordon under året har förvaltningen valt ett sådant som har möjlighet att drivas med biogas. Förvaltningen har inte längre några bilar för enbart bensindrift.

Parker och grönområden

Stadsdelsnämnden har rustat upp, renoverat och nyanlagt planteringar under året. Arbetet har skett i nära samarbete med enskilda boende och föreningar samt med Referensgruppen för Fysisk Miljö. Referensgruppen består av boende och leds av förvaltningens utemiljöansvarige.

Investeringspengar och pengar från stadsdelsförnyelsen har använts till följande objekt:

- Ombyggnad av Södra stadsparken
- Ombyggnad av Rinkeby bollplan till konstgräs samt renovering av Hinderstorps bollplan
- Nya planteringar vid Servicehuset, Rinkeby bollplan, området vid SESAM vid Nybykroken samt Hinderstorps bollplan (trädplantering)
- Reinvesteringar och upprustning vid parkleken Rinken (lekredskap, staket, bodar m.m.)
- Nyasfaltering av livligt frekventerade gång- och cykelvägar

En trygg och säker stad

Stadsdelsnämnden har, utöver städning och parkskötsel som utförs av den upphandlade drift- och underhållsentreprenören, följande extraresurser:

- 2 st plusjobbare
- 5 st personer från arbetsmarknadsenheten
- 1 st arbetsledare

Stadsdelsnämnden har under 2006 anlitat en klottersaneringsfirma som har åtgärdat allt klotter på de ytor som nämnden ansvarar för.

Det brottsförebyggande arbetet i stadsdelen är organiserat under medborgarservice. Brottsförebyggande rådet i Rinkeby består av beslutsfattare från olika verksamheter i stadsdelen såsom förvaltningschefer/ägare till 8 bostadsbolag varav 5 kommunala, närpolischef, socialchef, politiker från både majoritet och opposition, företagarförening, stadsdelsdirektör och brottsförebyggare. Brottsförebyggande rådet behandlar problem kring brottslighet och trygghet föreslår lösningar.

Fyra medborgarvårdar som utgår från T-banestationen arbetar med att öka tryggheten för de som bor och besöker Rinkeby. Medborgarvårdarna finansieras av bostadsbolagen och stadsdelen gemensamt och är organiserade under Brottsförebyggande centrum.

Stadsdelsnämnden har under året genomfört 4 trygghetsvandringar där medborgare, bostadsföretag, polis och medborgarvårdar deltagit.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Agenda 21

Förvaltningen har under året genomfört flera insatser inom områdena miljö och Agenda 21.

I Stockholms miljöprogram anges att stadens verksamheter under programperioden fram t.o.m. 2006 ska öka andelen inköpta livsmedel, som är ekologiskt framställda, till minst 15 %. Andelen ekologiska livsmedel ligger för 2006 på 9,5 %. Den faktiska andelen kan vara något högre p.g.a. att inköp av ekologiska livsmedel inte alltid kontoförts på rätt sätt av verksamheterna.

Från och med 1 januari 2006 gäller nya regler om hygien och offentlig livsmedelskontroll. Det är stadsdelsnämndens ansvar att upprätta egenkontrollprogram för de verksamheter som hanterar/bereder livsmedel. I syfte att förbereda detta arbete har samtliga enhetschefer samt kökspersonal inom förskola, skola samt äldreomsorg erbjudits utbildning i egenkontroll samt livsmedelshygien.

Ett avfallsprojekt har under året inletts vid Knutbyskolans skolkök med syfte att minska mängden organiskt avfall som går till förbränning. En komposteringsanläggning har tagits i bruk där den näringsrika slutprodukten använts vid det ekologiska lantbruket på Hästa gård.

Inom ramen för Agenda 21-arbetet utbildades liksom under föregående sex år ca 350 förskolebarn – i åldern 5-6 år – och deras personal om natur och miljö i aktiviteten ”miljö-kicken”. Barnen får under sitt sista år i förskolan vid drygt 10 tillfällen genom experiment, praktiska övningar och utflykter kunskap om hur naturen fungerar, att de måste vara rädda om den och att inte skräpa ner omkring sig. Miljöförvaltningen har under året med ett poängbaserat utvärderingssystem rangordnat denna aktivitet som ”ett gott exempel” bland stadens Agenda 21-projekt.

Ett nytt Agenda 21-projekt för stadsdelens boende kallat ”Vår Järva Natur” genomfördes under sommaren. Medborgarservice ordnade i samarbete med Studieförbundet en rad aktiviteter för att öka intresset att komma ut i den svenska naturen.

Stadsdelen engagerades i Globträdet satsning ”VM i Samarbete” där arbetet med Agenda 21 och FN:s barnkonvention förenas. Syftet var att ge tid och plats till barn, ungdomar och vuxna Att mötas kring det som är viktigt inom temat Miljö-Mångfald-Kommunikation.

ABCDE

SID 25 (53)

En utställning genomfördes på Medborgarkontoret i samarbete med Stockholm Vatten där information gavs om värdet av att använda tvättmedel av mindre miljöskadlig typ och i rätt dos.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Stadsdelsförnyelsen

Stadsdelsförnyelsen i Rinkeby har tagit fasta på vikten av att de boende i stadsdelen görs delaktiga i Rinkebys utveckling. Det övergripande målet för samtliga projekt inom Stadsdelsförnyelsen i Rinkeby har varit ökad delaktighet där projekten ska ha ett brett deltagande och gynna flertalet rinkebybor direkt eller indirekt. Projekten har även haft som mål att öka det demokratiska deltagandet i stadsdelen samt gynna jämställdheten i området. Rinkeby stadsdelsnämnd beslutade att ett ordentligt förarbete skulle göras för att ta fram de lokala målen för Stadsdelsförnyelsen. Särskilt viktiga målområden har varit att driva projekt inom ramen för attraktiv och trygg stadsdel, barn och ungdomars fritid samt arbete och utbildning.

Rinkeby stadsdelsförvaltning har stöttat med kunskap och förmedlat kontakter med andra aktörer i stadsdelen samt fackförvaltningarna i Stockholms stad. Stadsdelsförnyelseprojekten har kopplats till ordinarie verksamhet då det varit möjligt. Organisationen har syftat till att ha en helhetsbild över lokala utvecklingsfrågor väl förankrat i ordinarie strukturer.

Medborgarna har haft ett stort inflytande då det gäller framtagande av projekt och aktiviteterna har utgått från rinkebybornas behov av stöd och de projektförslag som tagits fram. Fram till december 2006 har ett fyrtiotal projekt blivit beviljade av stadsdelsnämnden. Projekten har berört såväl fysisk upprustning som sociala insatser.

Utvärdering av Stadsdelsförnyelsen kommer att presenteras för stadsdelsnämnden vid februarisammanträdet.

Demokrati – allas lika värde, allas möjlighet till delaktighet

Under hela året, särskilt i samband med valet, har förvaltningen informerat om demokratins betydelse. Det har gjorts i flera utskick med översatt material som delats ut till alla hushåll. Information har getts till grupper, föreningar och på Rinkebytorget. Utställningar har visats på Medborgarkontoret, i skyltskåpen i tunnelbana och på torget. Öppna möten och tre valdebatter har arrangerats. Under ett möte ställde elever från Rinkebyskolan frågor till en panel med politiker ur nämnden

Förtidsröstningen genomfördes på Medborgarkontoret och biblioteket. I Rinkeby förtidsröstade 1800 personer.

Stadsdelsnämndens mötesformer och övrig dialog med medborgarna har utvecklats ytterligare under 2006 genom att medborgarna har getts möjlighet att delta i stadsdelens omfattande rådsverksamhet och på så sätt påverka de

processer som så småningom resulterar i stadsdelsnämndens beslut. Möteskalendariet för Rinkebys alla lokala råd är upprättat i överensstämmelse med nämndens sammanträdestider för att maximera insyn, inflytandet och deltagardemokratin. Alla rådsprotokoll har anslagits på allmän plats, på stadsdelens hemsida och redovisats till nämnden.

Stadsdelsnämnden har veckan före sammanträde haft öppet möte på Medborgarkontoret då rinkebyborna kunna träffa sina politiker. Flera möten har haft tema, bland annat språket i förskolan, äldrefrågor, försörjningsstöd och handikappfrågor

Integration - hållbar utveckling

Inom ramen för projektet Kompetens Nord har utbildningar anordnats inom bristyrken för dem som har stått utanför det reguljära utbildningssystemet. Majoriteten har efter avslutade studier kommit ut i egen försörjning genom arbete eller studier. Det har funnits även andra interna och externa projekt som har jobbat för att öka de bidragssökandens konkurrenskraft på arbetsmarknaden.

Även övrigt arbete inom socialtjänsten bygger på att man vid utformning av stöd och insatser ska ta tillvara vars och ens förutsättningar och att insatserna ska utformas i nära samarbete med den enskilde och svara mot behoven. Arbetssättet med dialog och nära samarbete med klienterna genomsyrar hela verksamheten och är en av de viktigaste förutsättningarna för att uppnå goda resultat med insatserna. Vid utredning av den enskildes situation undersöker man vilka behov den vuxne, ungdomen eller barnet har och i samråd med klienten hur dessa ska tillgodoses. I en stadsdel som Rinkeby där många är födda och har vuxit upp i andra länder och kulturer, så innebär det inte sällan att insatser präglas av en strävan att öka förutsättningarna för integration i samhället.

Sysselsättningsåtgärder, boende och sociala insatser för personer med funktionsnedsättning är också en viktig del i arbetet för integration, jämlikhet och mångfald. Verksamheten arbetar därför aktivt för att öka målgruppens möjligheter till arbete, studier och sysselsättning, men också möjligheterna till ett aktivt socialt liv i övrigt. Verksamheten samarbetar också kontinuerligt med Handikapprådet i frågor som rör målgruppen.

Antidiskrimineringsklausul i upphandlingar

Stadsdelsförvaltningen har i alla nämndens beslutade upphandlingar som genomförts under året implementerat stadens beslutade antidiskrimineringsklausul i avtal som tecknas med utförare.

Arbete med jämställdhet ska integreras i alla verksamheter

Inom förskoleverksamheten har jämställdhetsarbetet utvecklats genom att medel fås från Kompetensfonden för att utveckla genusarbetet. Mångfaldsarbetet har utvecklats genom att en modersmålspolicy har utarbetats. I detta policydokument ingår mångfaldsfrågor som en central del.

Inom äldreomsorgen har ett värdegrundsarbete pågått där mångfalds- och jämställdhetsfrågor utgjort en viktig del av diskussionerna i denna process. Diskussioner har påbörjats om inrättande av ytterligare profiligårdar med språk- och kulturinriktning.

Från januari 2005 till september 2006 genomfördes projektet Järva Kvinnofrid, ett projekt tillsammans med Kista och Spånga-Tensta med medel från Kompetensfonden. Projektet var ett metodutvecklingsprojekt som gällde familjer där det förekommit våld i nära relationer. En gemensam värdegrund om våld i nära relationer har utarbetats och nätverk för erfarenhetsutbyte har skapats inom de tre stadsdelarna.

Gruppverksamhet för våldsutsatta kvinnor startades i Rinkeby och Spånga-Tensta under våren 2006 och pågår fortfarande. Resurscentrum - kvinnoverksamhet i Rinkeby som främst riktar sig till kvinnor över 25 år som står utanför arbetsmarknaden, har kort utbildning och behöver stöd i svenska språket.

Medborgarservice arbetar aktivt med att få fler kvinnor engagerade i kultur och föreningar.

Åtgärder för att motverka segregation och bidra till ökad integration

Arbetslagen inom äldreomsorgen har en hög kulturkompetens i och med den mångkulturella sammansättningen i arbetslaget. I den regelbundna handledningen har ofta frågor kring olika kulturella synsätt tagits upp till diskussion. Inom avdelningarna för äldre med spansk- och persisk språk- och kulturbakgrund, de så kallade profiligårdarna, utvecklas organisation och arbetssätt successivt för att bli alltmer anpassad till den egna målgruppens behov.

För övriga äldre med annan språk- och kulturbakgrund anordnas aktiviteter som utgår från varje grupps specifika behov och önskemål. Äldre från andra språk- och kulturgrupper inbjuds numer alltid till dessa sammankomster för att främja kontakten mellan de olika grupperna.

Samtliga skolor arbetar inom alla sina olika aktiviteter för att motverka segregation och bidra till integration. Återkommande satsningar kring

språkutveckling, läsning, kunskaper om samhällsfunktioner, arbetslivsorientering och utvecklande av normer och värden ingår i detta arbete. Under hösten 2006 genomfördes en gemensam studiedag med inriktning på språkutveckling för alla stadsdelens skolor i samarbete med förskolorna.

Satsning på mångfald - mot diskriminering

Diskrimineringsärenden

Förvaltningen har inga inkomna diskrimineringsärenden utifrån de fyra diskrimineringslagarna.

Språk, kultur och delaktighet

I förskolornas pedagogiska arbete ingår att främja möten mellan barn och barn samt barn och vuxna oavsett språk, kultur, etnicitet eller kön som en naturlig beståndsdel och ständigt pågående process. I arbetslagen finns en hög kompetens att hantera mångfaldsfrågor och dessa tas ofta upp i olika samtal med barn och föräldrar. De vuxna i förskolan är genom sin medvetenhet om denna problematik goda förebilder i vardagen för barnen. Etik och värdegrundsdiskussioner är kontinuerligt återkommande teman i de pedagogiska diskussioner som förekommer inom enheterna. Det är viktigt att alla medarbetare medvetet och aktivt motverkar alla former av fördomar och diskriminering.

Två malpåselagda avdelningar har öppnat där tvåspråkiga förskolegrupper har inrättats för somaliska barn. De somaliska föräldrarna har under flera år företrädesvis valt enskilt drivna förskolor för sina barn. En kartläggning som undersökte de somaliska föräldrarnas specifika behov och önskemål om förskoleverksamhet genomfördes under 2005. Kartläggningens resultat ledde till i att beslut fattades om att starta en förskolegrupp för somaliska barn i nära samarbete med föräldrarna. På grund av den stora efterfrågan om plats i denna grupp inrättades ytterligare en grupp under hösten 2006.

Individ och familjeomsorg

Inom Individ- och familjeomsorgen ingår det kontinuerligt i allt arbete i förhållande till brukare, att bryta fördomar och diskriminerande strukturer. En viktig del i det arbetet bedrivs genom information och förebyggande arbete. Information om rättigheter och skyldigheter i det svenska samhället bedrivs inom flera verksamheter som Familjecentralen, Familjerätten, Kvinnoverksamheten, Rinkeby kvinnofridsteam, Fältverksamheten, Enheten för funktionshindrade, Försörjningsenheten m.fl. och har ofta som grund att undanröja fördomar och diskriminerande strukturer. Socialtjänstens information till brukarna i Rinkeby präglas av att många som socialtjänsten kommer i kontakt med behöver fördjupade kunskaper om samhället, dess skrivna och oskrivna regler och lagar för att bättre kunna ta tillvara sina

rättigheter, men också få bättre kännedom om de skyldigheter man har som samhällsmedborgare.

Jämställdhets- och mångfaldsplan

Planen finns på förvaltningens interna hemsida och har tagits upp på samverkansmöten, arbetsmöten och planeringsdagar. Uppföljning har skett genom en enkät till chefer med personal- och budgetansvar.

Alla arbeten ska anpassas efter individuella behov oavsett könstillhörighet. Alla ska ges möjlighet till anställning, befördran och utveckling. Medarbetare ska inte missgynnas på grund av föräldraskap vad gäller arbetsuppgifter eller löneutveckling.

Förvaltningens samtliga arbetsplatser är lämpade för både kvinnor och män. Inga anmälningar har inkommit avseende hinder på grund av könstillhörighet i arbetsmiljön. Inga arbetsskadeanmälningar har inkommit beroende på diskriminering av kön. Inga hinder har funnits för att män inte kan arbeta deltid i samma utsträckning som kvinnor. När tillfälle funnits har deltidsanställda erbjudits heltidsanställning. Medarbetare har kunnat påverka förläggningen av sin arbetstid.

Kontakt sker med långtidssjukskrivna genom t. ex telefonsamtal. Brev, "uppmuntring" med blommor, skickar hem APT-protokoll, bjuder in till möten, konferenser mm. Information till anställda gällande föräldraledighet och förändringar av avtal och lagar ges av arbetsledare, vid introduktionsutbildningar och på vår interna hemsida. Förvaltningen har en övergripande utbildningsgrupp med utbildningar som riktar sig till all personal. Individuella kompetensutvecklingsplaner görs främst i samband med utvecklingssamtal. Under året har inga diskrimineringsärenden inkommit. Inom flera verksamheter har man beviljat tjänstledighet på grund av kulturella eller religiösa skäl. I ärenden till nämnd och andra beslut har man, där det varit relevant, beaktat "jämställdhetsperspektiv".

Vid löneöversynsförhandlingar har samtliga föräldraledigas löneutveckling beaktats. Arbetet med Befattnings- Arbetsvärderings- System (BAS) pågår och en lönekartläggning har gjorts av de befattningar som är värderade av staden. I analysarbetet framkommer det att det finns löneskillnader mellan kvinnor och män men att det också finns sakliga skäl, t ex att det inom flera av befattningar finns anställda med sjukersättning där lönen prövas vid återkomst i arbete, man har olika erfarenhet, kvalifikationer, marknadsläget. Vid en genomgång av lägsta respektive högsta lönen för kvinnor och män kan man se att förvaltningen har befattningar där männens lägsta lön är högre än

lägsta lön för kvinnor. Vi har särskilt uppmärksammat de befattningar där skillnader i kvinnors och mäns medianlön överstiger 5 %. Uppföljning har gjorts efter genomförd löneöversyn och verksamhetschefer har i uppdrag att göra handlingsplaner där löneskillnader överstiger 5 % och det inte kan motiveras sakligt.

Verksamheterna/enheterna har under året arbetat aktivt med att göra jämställdhets- och mångfaldsplanen känd för medarbetarna. Några enheter har tagit fram egna handlingsplaner för arbetet. Frågan om jämställdhet är obligatorisk och diskuteras vid APT-träffar som alla verksamheter genomförs i enlighet med gällande samverkansavtal. I rekryteringsarbetet och vid lönesättning vägs jämställdhetsaspekterna in.

Inom verksamheten är arbetslagens mångkulturella sammansättningar av mycket stor betydelse med tanke på att en stor del av brukarna har annan etnisk bakgrund.

Förskola har fått medel från Kompetensfonden för att utveckla genusarbetet i förskolan. Mångfaldsarbetet har också utvecklats genom att en modersmålspolicy har utarbetats under året. I detta policydokument ingår mångfaldsfrågorna som en central del.

Sexuella trakasserier/kränkande särbehandling får inte förekomma

Inga anmälningar har inkommit under 2006. Etik och moral har diskuterats inom flera verksamheters APT-träffar, arbetsmöten och planeringsdagar. På förfrågan om chefers uppfattning om det finns bilder, skärmläckare som är förnedrande/diskriminerande svarar flertalet att det inte finns/inte sett något. Ingen svarar att det funnits

Rekrytering

Antalet rekryteringar under året var 140, varav 30 var män. Vid annonsering har man t.ex. använt riktad annonsering, uppgivit både en kvinna och en man som kontaktperson där det varit möjligt. Vid urval har man beaktat underrepresenterat kön och "mångfaldsperspektiv".

Konsumentvägledning

Konsument Rinkeby har fortsatt att ha samma öppettider som Medborgarkontoret både när det gäller besöks- och telefontider. Det har också varit möjligt att boka in hembesök. Under året har 2 500 konsument-, budget- och skuldfrågor behandlats.

I april anordnades Rinkeby cykeldag där elever från Rinkebyskolan medverkade för att stärka intresset för cykling i Rinkeby. Det var även inledningen till Trafikveckan, ett samarbetsprojekt mellan NTF, Polisen,

ABCDE

SID 32 (53)

Connex och förvaltningen, som 500 elever från skolor i Rinkeby medverkade i.

Under senare delen av året anställdes en plusjobbare som arbetar som konsumentinformatör med inriktning främst mot skolorna.

Ta ansvar för ekonomin

Ekonomiskt utfall

Stadsdelsnämndens samlade nettokostnadsavvikelse före resultatdispositioner är ett nettoöverskott om 3,1 mnkr. Efter överföring av resultatenheternas resultat till år 2007 med 5,7 mnkr och ianspråktagande av resultatenheternas överskott från år 2005 med 2,1 mnkr lämnar stadsdelsnämnden ett nettounderskott om – 0,6 mnkr.

För anslag 1 lämnar stadsdelsnämnden ett nettoöverskott om 9,3 mnkr före resultatöverföringar och ett överskott om 5,7 mnkr efter resultatöverföringar.

Anslag 2 lämnar ett nettounderskott om – 6,3 mnkr för år 2006. Jämfört med föregående bokslut är det ett försämrat resultat om – 6,4 mnkr. Underskottet förklaras främst av att anslaget för år 2006 erhöll en minskad budgettilldelning om 15,1 mnkr jämfört med år 2005.

Utfall jämfört med budget enligt stadens verksamhetsindelning

(mnkr)	Budget 2006	Bokslut 2006	Avvikelse	Bokslut 2005
Anslag 1				
Nämnd & förvaltningsadministration	36,1	32,9	3,2	35,7
Individ och familjeomsorg	101,4	101,0	0,4	99,9
<i>varav socialpsykiatri</i>	18,3	16,9	1,4	19,2
Flyktingmottagande	16,9	16,7	0,2	3,7
Stadsmiljöverksamhet	8,7	11,9	-3,2	7,4
<i>varav avskrivningar</i>	0,3	0,3	0,0	--
<i>varav internräntor</i>	0,5	0,5	0,0	--
Förskoleverksamhet	126,4	125,9	0,5	120,3
Skolbarnsomsorg	23,7	20,9	2,8	23,2
Grundskola	215,1	214,5	0,6	212,0
Obligatorisk särskola	16,3	14,8	1,5	8,2
Äldreomsorg	54,6	55,2	-0,6	56,2
Omsorg om funktionshindrade	49,2	45,0	4,2	48,2
Kultur- och föreningsverksamhet	17,1	17,9	-0,8	16,6
Övrig verksamhet	0,0	-0,6	0,6	1,6
Summa anslag 1	665,4	655,9	9,5	633,0
Anslag 2				
Arbetsmarknadsåtgärder	6,6	7,3	-0,7	3,6
Ekonomiskt bistånd	107,7	113,4	-5,7	125,7

ABCDE

SID 34 (53)

<i>varav handläggare</i>	25,8	24,3	1,5	25,2
Summa anslag 2	114,3	120,7	-6,4	129,3
Summa stadsdelsnämnden	779,7	776,6	3,1	762,3
Investeringsplan				
Utgifter	4,2	1,8	2,4	--
Inkomster	0,0	0,0	0,0	--
Netto	4,2	1,8	2,4	--

ABCDE

SID 35 (53)

Utfall jämfört med prognoser under året

(mnkr)	Bokslut 2006	Tertial- rapport 1*	Tertial- rapport 2*
Anslag 1			
Nämnd & förvaltningsadministration	32,9	35,2	34,4
Individ och familjeomsorg	101,0	103,1	103,3
<i>varav socialpsykiatri</i>	16,9	18,7	18,3
Flyktingmottagande	16,7	17,4	19,1
Stadsmiljöverksamhet	11,9	10,5	10,6
<i>varav avskrivningar</i>	0,3	0,3	0,3
<i>varav internräntor</i>	0,5	0,5	0,5
Förskoleverksamhet	125,9	123,9	122,8
Skolbarnsomsorg	20,9	22,5	22,3
Grundskola	214,5	213,0	214,1
Obligatorisk särskola	14,8	15,3	15,8
Äldreomsorg	55,2	54,6	54,6
Omsorg om funktionshindrade	45,0	48,3	48,4
Kultur- och föreningsverksamhet	17,9	17,8	17,7
Övrig verksamhet	-0,6	0,0	0,0
Summa anslag 1	655,9	661,5	663,1
Anslag 2			
Arbetsmarknadsåtgärder	7,3	7,4	7,3
Ekonomiskt bistånd	113,4	119,7	115,7
<i>varav handläggare</i>	24,3	25,0	25,0
Summa anslag 2	120,7	127,1	123,0
Summa stadsdelsnämnden	776,6	788,6	786,1

*Prognoserna inkluderar interna transaktioner

Analys av ekonomiskt utfall per verksamhetsområde

Nämnd och förvaltningsadministration

Utfall jämfört med budget

Nämnd och förvaltningsadministration redovisar ett nettoöverskott om 3,2 mnkr

I bokslutet efterlämnar både medborgarservice och administrationen betydande nettoöverskott. Den främsta orsaken till överskottet är den förvaltningsövergripande bufferten som under året ej förbrukades och

lämnade ett överskott om ca 2,2 mnkr. Andra förklaringar till överskottet är att stor restriktivitet vid inköp av datorutrustning och tillsättning av personal gällt inom verksamhetsområdet.

Utfall jämfört med prognoser under året

I tertialrapporterna prognostiserades ett nettoöverskott om 0,9 mnkr respektive 1,7 mnkr. Avvikelser i prognoserna jämfört med de slutgiltiga utfallssiffrorna beror bland annat på att det vid prognostidpunkterna var osäkert om samtliga intäkter som fakturerades angående medborgarvårdar skulle inkomma till förvaltningen.

Kostnads- och intäktsutveckling

Nämnd och förvaltningsadministrations kostnader uppgick till 36,3 mnkr 2006 jämfört med 40,3 mnkr 2005. Intäkterna uppgick till 3,4 mnkr 2006 jämfört med 4,6 mnkr 2005.

Den främsta orsaken till den minskade kostnadsutvecklingen mellan åren beror på att under 2005 belastades verksamhetsområdet av förvaltningsövergripande kostnader. Annan orsak är att restriktiviteten gällande inköp och tillsättning av personal betydligt minskat kostnaderna för 2006.

Individ- och familjeomsorgen

Utfall jämfört med budget

Individ- och familjeomsorgen redovisar ett överskott om 0,4 mnkr enligt stadens verksamhetsindelning och ett överskott motsvarande 0,6 mnkr enligt stadsdelsnämndens indelning.

Ungdomsenheten (inkl. ungdomsmottagning) uppvisar ett nettoöverskott om 0,1 mnkr. Verksamhetsåret har uppvisat stabilitet och uppgjord planering har i hög grad kunnat följas.

Enheten för vuxenstöd (inkl. försökslägenheter) visar på ett underskott om - 2,7 mnkr. Underskottet beror på ett ökat vårdbehov på Rinkebymottagningen och vuxengruppen. Ett större skyddsbehov har ökat kostnaderna samt påverkat underskottet negativt för kvinnofridsteamet. Vuxenenheten totalt visar en nettokostnadsökning om 4,3 mnkr jämfört med 2005.

Familjeenheten visar ett överskott om 0,1 mnkr. Inom enheten redovisas underskott på personalsidan medan kostnaderna för vård blivit något lägre än beräknat. Underskottet för löner beror på en hög personalomsättning vilket medfört att inhyrd personal behövs nyttjas.

Familjevårdsenheten redovisar ett nettoöverskott om 1,3 mnkr. Enhetens överskott återfinns främst på ersättning till familjehem och enhetens underskott hänförs främst till kostnader för vård. Överskottet beror på framskjutna placeringar, avaktualiseringar av ärenden från beställarenheterna samt restriktioner av extra omkostnader. Avvikelsen gällande underskottet på vård är till stor del beroende på elevassistentkostnader och ökade jourplaceringar.

Socialpsykiatrin visar på ett nettoöverskott om 1,6 mnkr. Enhetens överskott beror bland annat på minskade vårdkostnader. Omvandling av insats enligt SoL till beslut enligt LSS har bidragit till sänkta kostnaderna. Övergång från frivillig placering till omhändertagande enligt lagen om rättspsykiatrisk vård (LRV) har även bidragit till kostnadsminskning.

Utfall jämfört med prognoser under året

I tertialrapporterna prognostiserades nettounderskott om -2,5 mnkr respektive -1,9 mnkr. Avvikelserna i prognoserna jämfört med det slutgiltiga utfallet beror bland annat på att socialpsykiatrins minskade nettokostnader blev större än beräknat. Under hösten kom en oförutsedd kostnadsminskning beroende på omvandling av insatser enligt SoL till insatser enligt LSS som därmed genererade en prestationsrelaterad central budgettilldelning .

Kostnads- och intäktsutveckling

Individ och familjeomsorgen kostnader uppgick till 110,4 mnkr 2006 jämfört med 112,6 mnkr 2005. Intäkterna uppgick till 9,3 mnkr 2006 jämfört med 12,7 mnkr 2005.

Jämfört med 2005 har både kostnader och intäkter minskat för verksamhetsområdet. Nettokostnaderna för verksamhetsområdet har ökat med 1,1 mnkr jämfört med 2005.

Flyktingmottagande

Utfall jämfört med budget

Flyktingmottagandet redovisar i bokslutet ett nettoöverskott om 0,2 mnkr.

Stadsdelsnämnden har under året fått en utökad budget om 13,0 mnkr på grund av ökade prestationer. Rinkeby tog 2006 emot 343 personer att jämföra med 2005 då 22 flyktingar togs emot i Rinkeby.

Stadsdelsnämnden har erhållit 0,6 mnkr till den kommunövergripande verksamheten för flyktingarnas flytt till annan kommun. Kostnaderna uppgick till 0,5 mnkr. Avvikelsen beror på vakanshållning.

Utfall jämfört med prognoser under året

I båda tertialrapporterna prognostiserades ett nettounderskott om – 0,8 mnkr (efter att budgetjustering begärts). Det prognostiserade underskottet avsåg en felaktig periodisering vid bokslutet 2005. Prognosavvikelseerna jämfört bokslutssiffrorna beror på att prognoserna varit mycket preliminära. Det har varit svårt att förutse hur många flyktingar som skulle tas emot i stadsdelen och om alla kostnader skulle kompenseras av staden.

Kostnads- och intäktsutveckling

Flyktingmottagandes kostnader uppgick till 16,9 mnkr 2006 jämfört med 4,2 mnkr 2005. Intäkterna uppgick till 0,2 mnkr 2006 jämfört med 0,5 mnkr 2005. Kostnadsökningen beror på ett ökat antal mottagna flyktingar.

Stadsmiljöverksamhet

Utfall jämfört med budget

Stadsmiljöverksamheten redovisar ett nettounderskott om – 3,2 mnkr.

Underskottet förklaras till viss del av att lönekostnader, både retroaktiva från år 2005 samt kostnader för år 2006, för samordnare av Stadsdelsförnyelsen, hänförts verksamhetsområdet. Annan orsak till underskottet är att lokalkostnader om ca 1,8 mnkr i bokslutet felaktigt belastar verksamhetsområdet. Kostnaderna skulle egentligen ha fördelats och påförts övriga verksamhetsområden.

Andra orsaker till underskottet förklaras av lägre försäljning av interna hantverkartjänster än förväntat samt ökade uppvärmningskostnader, på grund av en kall vinter, av Rinkeby torg.

Utfall jämfört med prognoser under året

I tertialrapporterna prognostiserades ett nettounderskott om – 1,8 mnkr respektive – 1,9 mnkr. Avvikelser i prognoserna jämfört med de slutgiltiga utfallssiffrorna beror främst på den uteblivna fördelningen av lokalkostnader.

Kostnads- och intäktsutveckling

Stadsmiljöverksamhetens kostnader uppgick till 11,9 mnkr 2006 jämfört med 7,7 mnkr 2005. Intäkterna uppgick till 0,0 mnkr 2006 jämfört med 0,3 mnkr 2005.

Förskoleverksamhet

Utfall jämfört med budget

Bokförda nettokostnader för förskoleverksamheten var 125,9 mnkr vilket resulterade i ett nettoöverskott på 0,6 mnkr. Nettoöverskottet beror på oväntade ökade prestationer.

Utfall jämfört med prognoser under året

Verksamheten prognostiserade ett utfall om 123,9 mnkr i tertialrapport 1 respektive 122,8 mnkr i tertialrapport 2. Skillnaden i budgetutfall jämfört med det prognostiserade utfallet beror främst på en oväntad prestationsökning. För att behålla barnantalet på den låga gruppnivå som fastställts i budgettexten för 2006 ökade verksamhetens kostnad.

Kostnads- och intäktsutveckling

Förskoleverksamhetens kostnader uppgick till 135,6 mnkr för 2006 jämfört med 127,6 mnkr för 2005. Intäkterna uppgick till 10,2 mnkr för 2006 jämfört med 7,1 mnkr för 2005.

Ökningen av kostnader beror bland annat på att verksamheten till barn i behov av särskilt stöd utvecklats under året. Kostnaden för barn i behov av särskilt stöd uppgick till 18,2 mnkr jämfört med 13,2 mnkr för 2005.

Ökningen av intäkter förklaras huvudsakligen av att extern ersättning erhållits i samband med arbetsmarknadsåtgärder för de så kallade plusjobben.

Grundskola, skolbarnsomsorg och särskola

Utfall jämfört med budget

Verksamheten består av tre olika resultatenheter; Rinkeby-/Askeby-/Knutbyskolan, Bredbyskolan och Kvarnbyskolan. Totalt sett redovisar utbildningsverksamheten ett överskott om 0,6 mnkr, skolbarnsomsorgen en nettoavvikelse om 2,8 mnkr och 1,6 mnkr i positiv avvikelse för särskoleverksamheten. Överskottet beror i huvudsak på vakanshållning på personalsidan samt Askebyskolans prestationshöjning.

Rinkeby-/Askeby-/Knutbyskolan redovisar ett nettoöverskott på 2,2 mnkr.

Överskottet

fördelar sig olika inom resultatenheten och kommenteras separat.

Rinkebyskolan tillsammans med dess särskola har ett nettoöverskott på 0,2 mnkr. I detta överskott inryms gemensamma kostnader för profileringar till hela resultatenheten som ensidigt belastat Rinkebyskolans budget. En vakant skolledartjänst har tillsatts internt vilket inneburit en omedelbar ekonomisk besparing för skolan.

Askebyskolan tillsammans med särskolan uppvisar ett nettoöverskott på 2,3 mnkr. Särskolan står för 0,2 mnkr och gemensamma profilkostnader som Rinkebyskolan bekostat borde ha belastat Askebyskolan med ca 0,4 mkr. Med dessa två summor har Askebyskolan självt ett nettoöverskott som uppgår till ca 1,7 mnkr. Främsta orsaken är att Askebyskolan har uppvisat en

elevökning under hösten 2006 utan att nyanställa samt en aktiv lokalintegration och samutnyttjande av pedagogiska kompetenser

Knutbyskolan tillsammans med särskolan har ett nettoöverskott på 0,1 mnkr. Åtgärdsarbetet som påbörjades under hösten 2005 har nu burit frukt och organisationen är åter i ekonomisk balans. Den brand som drabbade skolan under året har inneburit att brandrelaterade kostnader har bokförts på en särskild aktivitet/brandkonto som försäkringsbolaget därefter ersatt med motsvarande belopp (ca 1 mkr).

Bredbyskolan visar ett positivt resultat på 0,3 mnkr efter resultatdispositioner. Underskottet från 2005 på 0,9 milj.kr har täckts genom besparingar främst i personalkostnader men också genom en återhållsamhet med inköp och investeringar.

Kvarnbyskolan redovisar en positiv nettoavvikelse motsvarande 0,4 mnkr. Överskottet beror främst på en utebliven förväntad prestationsminskning.

Utfall jämfört med prognoser under året

Utfallet har i stort sett varit som väntat. Rinkebyskolans utfall ligger inom felmarginalen från T2 till bokslutet (0,1 mnkr).

Askebyskolans överskott blev större än prognostiserat (1,5 mnkr i T2 mot 2,3 mnkr i bokslutet) bl.a. beroende av gemensamma kostnader för profilering som bokförts på Rinkebyskolan. Särskolan bidrar även med ett överskott som tidigare inte prognostiserats.

När det gäller Knutbyskolan har försiktighetsprincipen tillämpats tidigare. De oklarheter som funnits kring ersättningen för brandskadorna har gjort att endast 50 procent av ersättningen tagits upp i tidigare prognoser. När nu ersättningen blir 100 procent så blir utfallet bättre och ett prognostiserat underskott på -0,5 mnkr blir istället ett överskott på 0,1 mnkr.

Bredbyskolans skillnad mellan tertialprognoser och utfall beror bland annat på en felbedömning av intäkterna samt att effekterna av besparingsåtgärderna blev bättre än förväntat.

Kvarnby's prognosavvikelse i T1 (1,4 mnkr) och T2 (1,3 mnkr) beror främst på fluktuationer i förväntade prestationer och verksamhetens behov samt att skolan under hösten har tagit in sjukvikarier från bemanningsföretag i större utsträckning än tidigare år, vilket har medfört en ökad kostnad.

Kostnads- och intäktsutvecklingen

Kostnadsutvecklingen inom resultatenheten har varit under kontroll hela året. Den ökning av kostnaderna på 1,2 mnkr som redovisas för Rinkeby-/Askebyskolan kan hänföras till de anställningar av ”Plusjobbare” som skett under året

Knutbyskolans kostnadsutveckling har varit liknande den i Rinkebyskolan och Askebyskolan. Besparingar har skett på personalsidan, men oförutsedda kostnader p.g.a. brandskador har påverkat skolans kostnader

Personaleffektiviseringar och ett minskat antal externa placeringar är orsaken till Bredbyskolans kostnadsminskning.

Kvarnbyskolans kostnader ökade 2006 med 4,1 mnkr jämfört med 2005. Orsakerna är bl.a. inrättandet av en ny klass ht-06 och Fritidsklubben, vilket medförde personalökningar.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

Rinkebyskolan och Knutbyskolan har genomfört åtgärder för att minska personalkostnaderna under 2006 p.g.a. elevminskning. Åtgärderna har bromsat upp kostnadsökningarna och bidragit till det positiva budgetutfallet.

Äldreomsorg

Utfall jämfört med budget

Exklusive interna transaktioner redovisar äldreomsorgen ett underskott motsvarande – 0,6 mnkr men inklusive interna transaktioner redovisas ett överskott på 2,7 mnkr. En felaktigt bokförd intern transaktion vid bokslut har förbättrat resultatet med 2,4 mnkr. Överskottet om 0,3 mnkr beror främst på att en högre andel platser har sålts till andra stadsdelar/kommuner.

Utfall jämfört med prognoser under året

Verksamheten prognostiserade ett nettounderskott om 2,7 mnkr i tertialrapport 1 och 2. Orsaken till att underskottet inte realiserades beror på att det har varit svårt att förutse den ökade omfattningen av försålda platser.

Kostnads- och intäktsutveckling

Äldreomsorgens kostnader uppgick till 68,8 mnkr 2006 jämfört med 66,6 mkr 2005. Intäkterna uppgick till 14,5 mnkr 2005 jämfört med 11,6 mkr 2004. De ökade kostnaderna beror på en ökning av ärendena på 10-12 %. Ökningen har skett främst av antalet anhörigvårdare vilken är en mer kostsam form vård och omsorg. Ökningen av intäkter förklaras av att en högre andel platser har sålts till andra stadsdelar/kommuner.

Det totala utfallet av årets löneöversyn uppgick till 2,92 %. De principer som varit vägledande för den individuella lönesättningen har som utgångspunkt varit; hög kompetens- hög lön.

Effekter och analys av beslutade åtgärder

För att uppnå budgetbalans för innevarande år har bland annat en omfattande ärendegenomgång genomförts, rutiner har setts över i samband med utnyttjande av timvikarier och dessutom har de försålda platserna ökat i antal.

Omsorg om funktionshindrade

Utfall jämfört med budget

Omsorg om funktionshindrade redovisar ingen avvikelse (inkl. interna transaktioner). En felaktig bokförd intern transaktion vid bokslutet om 2,4 mnkr har försämrat resultatet. Exklusive interna transaktioner (stadens indelning) redovisas ett överskott om 4,2 mnkr.

De insatser som under året mest minskat sina kostnader jämfört med bokslut 2005 finns på personlig assistent LSS (1,8 mnkr) och avlösare 1,0 mnkr.

Kostnadsminskningen beror till stor del på den ärendegenomgång som fortgått under år 2006. Genomgången har resulterat i neddragning av antal timmar samt i vissa fall omvandling av tidigare felaktigt fattade beslut om personlig assistent enligt LSS till insatser inom SoL .

Avlösarservice fortsatta kostnadsminskningar är av stor betydelse då avlösarservice på grund av det nya resursfördelningssystemet fått en kraftig minskad central tilldelning under 2006. Kostnadsminskningen har delvis berott på att avlösarinsatser har getts i annan form. Insatsen har bl.a. erbjudits inom ramarna för den egna verksamheten, på korttidshemmet Draken.

Utfall jämfört med prognoser under året

I tertialrapporterna prognostiserades nettoöverskott om 0,7 mnkr respektive 0,9 mnkr. Då de lagda prognoserna inkluderar interna transaktioner medför detta att prognosen, jämfört med bokslutsutfallet, för omsorg om funktionshindrade blir något missvisande.

Kostnads- och intäktsutveckling

Omsorg om funktionshindrades kostnader uppgick till 53,4 mnkr 2006 jämfört med 56,5 mnkr 2005. Intäkterna uppgick till 8,4 mnkr 2006 jämfört med 8,3 mnkr 2005. Kostnadsminskningen finns främst på insatsen personlig assistent LSS samt på avlösare.

Kultur och föreningsverksamhet

Utfall jämfört med budget

I verksamhetsområdet ingår kulturverksamheten, parklekarna, Ungdomens Hus, Kulturskolan och Fritid som tillsammans redovisar ett nettounderskott om – 0,8 mnkr. Kulturskolan står för – 0,4 mnkr av underskottet och orsaken till detta är en oförändrad budget i kombination med oförändrad bemanning och otillräckliga elevintäkter. Ungdomens Hus lämnar ett nettoöverskott på 0,2 mnkr. En del av överskottet beror på vakanshållning och att en del aktiviteter lagts i malpåse, beroende på det underskott som Fritidsgården uppvisat (– 0,3 mnkr). Ungdomens Hus har på så vis varit med och hjälpt verksamhetsområdet fritid och kultur att få en ekonomi i balans. Parklekarna redovisar ett underskott om – 0,3 mnkr och kulturverksamheten redovisar ingen nettoavvikelse.

Utfall jämfört med prognoser under året

I tertialrapporterna prognostiserades ett nettounderskott om – 0,4 mnkr respektive – 0,1 mnkr vilket betyder att prognostiseringen i slutet av året inte hade någon betydande avvikelse.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna för Fritid och Kultur har ökat med 1,2 mnkr under 2006. Cirka 0,3 mnkr utgörs av kostnader för ”Plusjobb”. Verksamheterna har varit i drift till 100 procent under 2006 till skillnad från 2005, vilket är en av förklaringarna till de högre kostnaderna. Löneökningar hos de anställda påverkar också kostnaderna.

Projektmedel

ASI –projektet finansierades med medel från Kompetensfonden i samverkan med Kista, Kungsholmen och Hässelby –Vällingby. Syftet var att testa om en strukturerad intervjumetod ASI (Addiction Severity Index) kan användas inom ekonomiskt bistånd. Projektbudgeten har hållits och av beviljade 3,2 mnkr disponerades 0,9 mnkr under 2006.

Jobb1 –projektet finansierades av Kompetensfonden och syftade till att skapa ett teambaserat arbetssätt mellan handläggarna inom ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsenheten. Projektbudgeten för 2006 var 4 mnkr och alla medel disponerades.

Kompetens Nord – projektet finansierades av Kompetensfonden och drevs i samverkan med fyra stadsdelar, utbildningsförvaltningen och ett antal utbildningsanordnare. Under 2006 disponerades 4,6 mnkr och projektbudgeten har hållits.

+55 -projektet finansierades av Kompetensfonden. Projektet drevs i samarbete med förskolan och äldreomsorgen. Projektet syftade till att erbjuda personal, äldre än 55 år, inom förskola och äldreomsorg individuellt anpassade insatser som kan bidra till att de orkar jobba fram till pensionsåldern. Projektbudgeten var totalt 1,4 mnkr. Under 2005 disponerades 10 tkr och under 2006 0,9 mnkr.

En tjänst som *uppsökande studie- och yrkesvägledare* finansierades delvis av Utbildningsförvaltningen, Rinkebyskolan och Individ och familjeomsorgen. Totalt disponerades 0,4 mnkr under 2006. Utbildningsförvaltningen bidrog med 0,2 mnkr.

Pilotprojektet Resurscentra för kvinnor var ett projekt som finansierades av Länsstyrelsen, NUTEK och storstadssatsningen. Projektet syftade till att stimulera och stödja deltagarnas intressen och kunskap som kan underlätta vägen till egen försörjning. Länsstyrelsen bidrog med 0,6 mnkr, NUTEK med 125 tkr och storstadssatsningen med 0,7 mnkr. Alla medel disponerades och projektbudgeten har hållits.

Arbetsmarknadsåtgärder

Utfall jämfört med budget

Arbetsmarknadsåtgärder redovisar ett nettounderskott om – 0,5 mnkr

Av underskottet beror ca 0,1 mnkr på en felaktig periodisering av timlöner för feriearbeten vid bokslutet. En bidragande orsak till resterande underskott är att personalkostnader efter projektavslut påförts den ordinarie verksamheten. Andra orsaker är att extra medel har satsats för att kunna öka antalet OSA - anställningar och anställningar med statligt stöd. Dessa anställningar har medfört en kostnad för verksamheten men har minskat kostnaderna för ekonomiskt bistånd.

Utfall jämfört med prognoser under året

I tertialrapporterna prognostiserades nettounderskott om – 0,8 mnkr respektive – 0,7 mnkr. Orsakerna till avvikelser i prognoserna var att två tjänster har vakanshållits under sista kvartalet och projektet Jobb1 förlängdes med en månad.

Kostnads- och intäktsutveckling

Verksamhetens kostnader uppgick till 27,2 mnkr 2006 jämfört med 12,8 mnkr 2005. Intäkterna uppgick till 20,0 mnkr 2006 jämfört med 9,2 mnkr 2005. Den stora kostnads- och intäktsutvecklingen mellan åren beror på att plusjobb bokförs under verksamhetsområdet och det existerade inte inom förvaltningen under 2005.

Ekonomiskt bistånd

Utfall jämfört med budget

Ekonomiskt bistånd redovisar ett underskott om – 5,7 mnkr. I jämförelse med 2005 minskades budgettilldelningen för 2006 med 19,3 mnkr netto.

Under 2006 har i genomsnitt 7,4 mnkr per månad utbetalats i försörjningsstöd. Detta kan jämföras med år 2005 då den genomsnittliga kostnaden var 8,4 mnkr.

Orsakerna till kostnadsminskningen som har skett under året är att flera bidragstagare har fått arbete, påbörjat studier med rekryteringsbidrag eller annan finansiering. Flera projekt som syftar till att minska arbetslösheten och bidragsberoendet har använts aktivt i arbetet. Konsultläkarinsatsen har bidragit till minskade kostnader för målgruppen sjukskrivna, 0-placerade. Samverkan med andra aktörer har utvecklats. Adekvat bemanning inom enheten samt systematisering av arbetssätten har bidragit till noggrannare utredningar och kontroller samt att mer stöd kan erbjudas de klienter som har behov av det.

Underskottet förklaras med att många bidragstagare i Rinkeby står långt från arbetsmarknaden och behöver ha långsiktiga insatser för att kunna bli självförsörjande.

Utfall jämfört med prognoser under året

I tertialrapporterna prognostiserades nettounderskott om – 12,0 mnkr och – 8,0 mnkr. Orsakerna till den förbättrade prognosen i tertialrapport 2 var att kostnaderna blev lägre än beräknade under sommarperioden och fler hushåll än beräknat avslutades. Minskningen av antal hushåll fortsatte under hösten. En tjänst vakanshölls och vakanser på grund av sjukfrånvaro under sista halvåret minskade kostnader på handläggningssidan. Restriktivitet med utbildningar och inköp gällde under hela året.

Kostnads- och intäktsutveckling

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd uppgick till 116,6 mnkr år 2006 jämfört med 129,8 mnkr 2005. Intäkterna uppgick till 3,1 mnkr jämfört med 4,1 mnkr 2005. Verksamhetsområdet har haft en nettokostnadsminskning om 12,2 mnkr jämfört med 2005.

Kommunövergripande verksamhet

Stadsdelsnämnden erhåller särskilda medel i budget för att bedriva ett antal kommunövergripande verksamheter (KÖV).

ABCDE

SID 46 (53)

Mnkr (nettokostnader)	Medel från KF	SDN budget	Bokslut 2006	Avvikelse
Ungdomens Hus	-2,0	-4,5	-6,3	0,2
Rinkeby kulturskola	-2,3	0,0	-2,7	-0,4
Daglig verksamhet för äldre	-1,2	0,0	-1,2	0,0
Språkforskningsinstitutet	-2,3	0,0	-2,3	0,0
Flyktingarnas flytt till annan kommun	-0,6	0,0	-0,5	0,1

Omslutningsförändringar

Verksamhet (mnkr)	Kostnader	Intäkter
Omsorg om funktionshindrade	-7,0	7,0
Individ och familjeomsorg	-4,5	4,5
Förskolan	-4,2	4,2
Äldreomsorg	-12,2	12,2
Medborgarservice	-1,6	1,6
Rektorsområden	-3,1	3,1
Stadsdelsförnyelsen	-30,8	30,8
Totalt	-63,4	63,4

Omslutningsförändringar har begärts med totalt 63,4 mnkr under 2006. Stadsdelsnämnden har hemställt om omslutningsförändringar i verksamhetsplan 2006, tertialrapport 1 och i tertialrapport 2. Samtliga begärda omslutningsförändringar har beviljats.

Personalkostnadsutveckling

mnkr (nettokostnader)	Bokslut 2004	Bokslut 2005	Bokslut 2006
Personalkostnader			
(Kontoklass 5)	- 467,6	- 483,1	- 507,6
<i>Förändring</i>		<i>3,30 %</i>	<i>5,10 %</i>

Kommentar till Balansräkningen

Inledning

Balansräkningen skall i sammandrag redovisa nämndens samtliga tillgångar och skulder samt eget kapital på balansdagen. För att bokslutet skall ge en rättvisande bild av resultatet och vara jämförbart mellan olika år, enheter och verksamheter är det viktigt att kostnader och intäkter redovisas det år då varan levererats, tjänsten utförts eller händelsen inträffat.

Bokslutet skall upprättas enligt god redovisningssed och i överensstämmelse med de riktlinjer som framgår av Regler för ekonomisk förvaltning samt den nya redovisningslagen (KRL).

Balansräkning

Rinkebys balansomslutning uppgår till 74 205 tkr i bokslutet för 2006, vilket motsvarar en ökning med 30 841 tkr jämfört med bokslutet 2005.

Omsättningstillgångar

1. Kundfordringar har minskat från 4 492 tkr till 3 886 tkr. Minskningen beror i stort sett av bättre avstämningsrutiner vid intern fakturering, d.v.s. andra förvaltningar.
2. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har ökat från 38 261 tkr till 57 799 tkr. Ökningen beror i stort på uppkomna fordringar vilka avser att täcka kostnader för kompetensfonden med 7 437 tkr samt stadsdelsförnyelsen med 31 200 tkr.

Skulder och Eget kapital

1. Leverantörsskulder har ökat från 31 956 tkr till 43 965 tkr. Efter en grundlig undersökning kunde det konstateras att ökade inköp under årets sista fyra veckor förekommit. En annan faktor har varit att förfallodatumet på fakturor överlag har infallit under de två första veckorna in i 2007.
2. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter har ökat från 10 031 tkr till 13 580 tkr. I denna grupp ingår periodiserade timlöner vilka minskat med 250 tkr och som betalas under januari månad samt förutbetalda intäkter som har ökat med 4 895 tkr. Ökningen beror i stor sett på att projektmedel för stimulansbidrag (3 419 tkr) inom Äldreomsorg ska användas under verksamhetsår 2007.

Resultatenheter

Resultatenheter	Resultatfond 2005	Årets resultat	Resultatöverföring
Bredbyskolan	-0,9	1,2	0,3
Kvarnbyskolan	2,4	0,4	2,6
Rinkeby-/Askeby-/Knutbyskolan	0,5	2,2	2,7
Språkforskningsinstitutet	0,1	0,0	0,1
Totalt	2,1	3,8	5,7

* Differenser vid summeringarna beror på avrundningar vid beräkningen.

Avsättning till resultatfond är 5,7 mnkr för 2006 års verksamhet. Resultat redovisas under respektive verksamhet ovan.

Särskilda redovisningar

Nämndernas arbete med mål för verksamhetsområdena

I förvaltningens ledningssystem ILS hanteras nämndens verksamhetsplan med förankring, uppföljning och utveckling. Förvaltningsledningen har träffats löpande under året och följt upp, diskuterat och justerat i verksamheten för att nå uppsatta mål för verksamheten. En gång i månaden, efter varje nämndsammanträde, har en utvidgad förvaltningsledning där också förvaltningens enhetschefer ingått träffats och fått information, analyserat och diskuterat nämndens beslut som rör verksamheterna. Inom varje verksamhetsområde och vid enheterna finns ledningsgrupper organiserade som träffas kontinuerligt och följer upp, dokumenterar och justerar i verksamheten.

Här nedan redovisas exempel på hur verksamhetsområdena och enheter arbetar med målen för verksamheten.

Förskoleverksamheten

Förskoleverksamhetens ledningsgrupp leder, utifrån nämndens verksamhetsplan, arbetet med att utarbeta övergripande mål för verksamheten. De pedagogiska ledarna för arbetslagen ute på enheterna lämnar synpunkter till enhets ledningsgrupp och vidare till ledningsgruppen för hela verksamheten. Målen diskuteras också i de olika föräldragrupperna vid föräldramöten.

Skola

Arbetet med måluppfyllelse inom skolan är under utveckling särskilt när det gäller elevernas kunskaper. Dialog sker återkommande med föräldrar och elever vid årliga utvärderingar. Därutöver har det under året genomförts särskilda diskussioner kring utvecklingspunkter med anledning av rapporter från inspektioner både från Stockholms stads egna inspektörer och från Skolverket.

Individ- och familjeomsorgen (IoF)

Verksamheten arbetar fortlöpande på att fördjupa dialogen med medarbetarna om målen samt förankra och följa upp målen. Medvetenheten om verksamhetens mål och enheternas mål och åtaganden är stor inom verksamheten. Verksamheten har vidareutvecklats och tar ett gemensamt ansvar för målen genom att inom vissa områden arbeta över enhetsgränserna.

Äldreomsorgen

Äldreomsorgen har under de senaste åren arbetat strategiskt för att utveckla kvaliteten i sin verksamhet. Utvecklingsinsatser har genomförts som syftar

till ökad måluppfyllelse vilket medfört att måluppfyllelsen successivt ökar för varje år.

Tillgänglighet

Råden och då framför allt handikapp- och pensionärsråd har varit självklara remissinstanser i alla plan- och ombyggnadsförslag som gäller den inre och yttre miljön. Råden har inbjudits att delta i både planerings-, projekterings- och genomförandestadiet i alla aktuella projekt.

Individ- och Familjeomsorgen har på flera olika sätt arbetat för att det handikappolitiska programmet ska genomsyra verksamheterna. Många medarbetare från olika enheter inom verksamheten deltog i Kompetensfondens utbildningsserie om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar våren 2006. Syftet var att öka medvetenheten om problemens art och omfattning hos alla anställda, så att personerna ska få adekvat hjälp. Verksamheten bjöd under året in Funktionshinderombudsmannen för att också öka kunskaperna om bistånd med stöd av LSS och SoL samt diskutera samverkanslösningar.

Försörjningsenheten har diskuterat det handikappolitiska programmet på arbetsplatsträffar och tagit fram en handlingsplan utifrån programmet. Syftet med handlingsplanen är att medarbetarna ska känna till och medvetet arbeta i enlighet med programmet.

Tillgängligheten för brukare med funktionsnedsättning har ökat genom att Sesam – en aktivitetslokal/öppen verksamhet för målgruppen - har fått ytterligare lokaler för bl.a. snickeriarbeten som sedan säljs i en affärslokal i Spånga centrum. Brukarna hjälper själva till i affären. Under året har antalet besökare vid Sesam ökat från ca 22 personer per dag till ca 30 personer per dag.

Tillgängligheten har också ökat för barn med funktionsnedsättning genom att ha hög tillgänglighet vid korttidshemmet Draken både eftermiddagar, kvällar och helger. Ungdomsgruppen Saturnus har startat flera grupper för yngre barn i målgruppen, som förutom ledsagning har tillgång till en lokal för socialt umgänge, matlagning m.m.

Rehabiliteringsenheten inom äldreomsorgen har ett särskilt ansvar för att både bemötande och fysisk miljö inom äldreomsorgen gör att de äldre med funktionsnedsättning har en god livskvalitet. Den fysiska miljön är således helt anpassad till personer med olika funktionsnedsättningar.

Inom förskoleverksamheten finns en övergripande organisation som riktar sig till barn i behov av särskilt stöd. En kvalificerad samordnartjänst finns inrättad för att säkerställa en professionell bedömning av behoven hos barn med olika funktionsnedsättningar. Även tjänster som förskolepsykolog, talpedagog och specialpedagog finns inrättade. Huvudprincipen är att barn i behov av särskilt stöd ska vara integrerade i de vanliga förskolegrupperna. I vissa fall kan placering i särskild barngrupp dock bedömas som mer lämpligt. Små förskolegrupper finns därför för barn med fysiska funktionsnedsättningar, autism samt kommunikationsstörningar. Verksamheten vid en av stadsdelens förskolor är helt inriktad på barn med psykosocial problematik och där finns även en så kallad familjeförskola inrymd. Familjeförskolan stödjer föräldrar som upplever att de är i behov av stöd i sin föräldraroll.

En kartläggning har genomförts under våren för att uppdatera kunskapen om barn i behov av särskilt stöd inom förskolan samt stödet som erbjuds till dessa barn. Utifrån kartläggningen presenterades ett antal förslag till åtgärder för att förbättra både pedagogiken och organisationen kring dessa barn. Vid en konferens med förskoleverksamhetens ledning och berörda nyckelpersoner diskuterades kartläggningens resultat samt de åtgärdsförslag som lagts fram. Beslut fattades om att ett lokalt program för barn i behov av särskilt stöd ska utarbetas under 2007.

Bemötande, delaktighet och jämlikhet för personer med funktionshinder.

I samband med planering av verksamhetsaktiviteter tas alltid hänsyn till att personer med funktionsnedsättning kan delta.

Handikapp- och pensionärsråd har varit självklara remissinstanser i alla planer och förslag som gäller stadsdelens arbete med att förbättra bemötandet och möjliggöra delaktighet och jämlikhet för personer med funktionsnedsättning. Handikapprådet har inbjudit stadsdelens politiker och chefstjänstemän till information och diskussion kring stadens handikappolitiska program. Tyvärr var deltagandet lågt.

Inom förskoleverksamheten finns en övergripande organisation som riktar sig till barn i behov av särskilt stöd. En kvalificerad samordnartjänst finns inrättad för att säkerställa en professionell bedömning av behoven hos barn med olika funktionshinder. Även tjänster som förskolepsykolog, talpedagog och specialpedagog finns inrättade. Huvudprincipen är att barn i behov av särskilt stöd ska vara integrerade i de vanliga förskolegrupperna. I vissa fall kan placering i särskild barngrupp dock bedömas som mer lämpligt. Små förskolegrupper finns därför för barn med fysiska funktionshinder, autism samt kommunikationsstörningar. Verksamheten vid en av stadsdelens

förskolor är helt inriktad på barn med psykosocial problematik och där finns även en så kallad familjeförskola inrymd. Familjeförskolan stödjer föräldrar som upplever att de är i behov av stöd i sin föräldraroll.

En kartläggning har genomförts under våren för att uppdatera kunskapen om barn i behov av särskilt stöd inom förskolan samt stödet som erbjuds till dessa barn. Utifrån kartläggningen presenterades ett antal förslag till åtgärder för att förbättra både pedagogiken och organisationen kring dessa barn. Vid en konferens med förskoleverksamhetens ledning och berörda nyckelpersoner diskuterades kartläggningens resultat samt de åtgärdsförslag som lagts fram. Beslut fattades om att ett lokalt program för barn i behov av särskilt stöd ska utarbetas under 2007.

Äldreomsorg

Rehabiliteringsenheten inom äldreomsorgen har ett särskilt ansvar för att både bemötande och fysisk miljö inom äldreomsorgen gör att de äldre med funktionshinder har en god livskvalitet. Äldreomsorgens medarbetare får kontinuerlig kompetensutveckling om äldres funktionsnedsättningar i syfte att de ska kunna bemöta de äldre utifrån en högre grad av professionalitet.

Syn- och hörselinstruktören deltar i handikapprådets samtliga möten som representant för äldreomsorgen för att ta tillvara rådets synpunkter.

Äldreomsorgens lokaler är även anpassade till funktionshindrade anhöriga och övrig funktionshindrad allmänhet. Vårdpersonal och tjänstemän har ett bemötande som gör att besökarna får den hjälp de behöver.

Vårdpersonalens arbete är fysiskt ansträngande i den grad att kroppen utsätts för stor belastning. Av denna anledning prioriteras förebyggande arbete för att förhindra att arbetsskador uppkommer. Det förebyggande arbetet består av personalfrämjande åtgärder som en trivsamt och avkopplande fysisk miljö samt att det finns ergonomiskt anpassad utrustning. Möjligheter till friskvård ingår även i det förebyggande arbetet. Sjukgymnast och arbetsterapeut medverkar vid planeringen av organisation av friskvården samt utformning av den fysiska miljön i syfte att den ska hålla en hög ergonomisk standard. De medarbetare som varit långvarigt sjukskrivna erbjuds rehabilitering snarast möjligt.

IT

Informationstekniken har en strategisk betydelse för verksamheterna och anpassas kontinuerligt till verksamheternas föränderliga krav på en utvecklad teknik i förvaltningen och rinkebybornas tjänst. Det är därför viktigt att det IT-tekniska arbetet har en koppling till verksamhetsmålen och därigenom

medverkar till att resurserna utnyttjas effektivt såväl nu som i framtiden. IT ska både stödja och följa förvaltningens förändringsarbete.

Förvaltningens fysiska infrastruktur är välutbyggd. Samtliga enheter i förvaltningen är sedan några år anslutna med fiber i ett lokalt nät som i sin tur är anslutet till den övriga staden och stadsnätet. Detta möjliggör en snabb och säker kommunikation där informationen i både stadsdelens och stadens intranät är tillgänglig för alla som är behöriga. Samtliga av stadsdelens användare har för närvarande teknisk möjlighet till e-postadress och förbindelse med omvärlden via Internet.

Användningen av informationsteknik skall i enlighet med stadens övergripande e-strategi bidra till att stärka och fördjupa demokratin, eftersom IT genom möjligheterna med Internet kan utvecklas till en viktig källa för information och diskussion. När IT-systemen används av stadens medborgare eller berör dessa ska systemen garantera stadens medborgare integritet, självbestämmande och insyn. Informationsteknologin kan därmed skapa möjligheter att öka den mänskliga kontakten med stadsdelen för Rinkebys medborgare och brukare.

Informationstekniken skall stödja medborgarnas rätt till insyn i verksamheten och därmed underlätta tillgången till stadens tjänster. Stadsdelens och stadens information skall vara tillgänglig för alla berörda och så långt som möjligt anpassas efter målgruppernas behov och denna ska finnas till hands när den efterfrågas.

Medborgarkontoret satsar på information om hur besökarna själva kan använda Internet. Ett positivt resultat är att antalet bostadsfrågor på två år minskat från 7200 till 3100. Nu kan även besökare som tidigare aldrig använt dator klara av att boka lägenhet på egen hand. Vidare har kurser i att använda dator och hur man hittar samhällsinformation via Internet hållits.

Av kommunfullmäktige lämnade uppdrag år 2006

Stadens nämnder ges i uppdrag att bedriva ett aktivt olycksförebyggandearbete.

Lagen om skydd mot olyckor har inneburit att Stadsdelsnämnden (Brottsförebyggande centrum) under 2006 arrangerat ca 30st utbildningar i SBA (systematiskt brandskyddsarbete) Detta innebär att alla verksamhets- och enhetschefer samt av verksamheterna utsedda brandskyddskontrollanter (ca 140 personer) genomgått en heldagsutbildning som Stockholms brandförsvär hållit i. Dessutom har en förskoleenhet arbetat fram en modell som skall leda till säkrare och tryggare förskolor

Stadens nämnder ges i uppdrag och Stockholms Stadshus AB uppmanas ge berörda bolagsstyrelser i uppdrag att kommunicera planerade och pågående projekt avseende kommunikationslösningar med AB Stokab.

Förvaltningens fysiska infrastruktur är välutbyggd. Samtliga enheter i förvaltningen är sedan några år anslutna via fiber i ett lokalt nät som i sin tur är anslutet till den övriga staden och stadsnätet.

Stadsdelsnämnderna ges i uppdrag att registrera uppgifter om försäljningsställen för folköl och tobak m.m. i ärendehanteringssystemet OL2.

Medborgarkontoret har i samarbete med medborgarvärdarna genomfört tillsyn av butiker som säljer folköl och tobak. Ärendehanteringssystemet OL2 administreras av medborgarkontoret.